

NEZÁKONNÉ ČIPOVÁNÍ JIŽ OZNAČENÝCH ZVÍŘAT! ČR

Ostrava, Praha, Brno, Česká republika, 31. prosince 2013, (Rd)

Prosincové jednání [ostravských](#) zastupitelů (11. 12. 2013) rozvířilo mj. celospolečenskou debatu o nelegálnosti povinného [čipování](#) domácích čtyřnohých mazlíčků¹, chovaných v soukromém vlastnictví, kteří již byli označeni např. klasickou [psí známkou](#), vydávanou obcemi/městy na důkaz zaplacení poplatku a provedení registrace, dále kteří necestují se svými držiteli/chovateli/pány za hranice České republiky a nejsou využíváni k obchodní činnosti. Takto definovaným zvířatům (většina psů aj.) totiž za normálních okolností nesmí nejrůznější pověřené [úřední](#) ani jiné osoby implantovat bez souhlasu majitele do jejich živých těl cizí elektronické předměty - v tomto případě [RFID](#) mikročipy. Pokud by k tomu došlo: Jde o porušení zákona.

Tento poznatek je o to závažnější, že na území třístatisíového Statutárního města Ostravy končí platnost přechodného období pro tzv. „trvalé označení“ psů mikročipem a od 1.1.2014 zde nabývá kompletní účinnosti místní „čipovací vyhláška“ č. [9/2012](#), jejímž úkolem je postupné donucení obyvatelstva města k očípování všech psů, tedy i těch již označených jinými metodami (např. známkou) než skrze implantaci čipu a za které jejich majitelé už dokonce městu zaplatili poplatek.

Následující článek přináší [avizovaný](#)-podrobnější výklad celé problematiky včetně informací o pravých záměrech zákonodárců při vytváření a novelizaci s čipováním úzce související legislativy pod názvem „[Zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání](#)“ v aktuálním znění a čipování umožňujícího paragrafu [13b](#).

Cílem tohoto textu je: vytvořit v rámci pomoci rodinám [milionů chovatelů](#) psů, koček aj. domácích živočichů legální/argumentační základnu pro jejich obranu vůči nemístným požadavkům a zásahům

1 Zpravidla se tímto označením dále v textu myslí psi a nebo i kočky. K výkladu terminologie „domácí zvíře“ a související kategorizace viz také Důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku: „Z hlediska soukromého práva se zvířata pokládají za **divoká**, pokud náleží k nedomestikovanému druhu, tj. celý druh žije zcela nebo převážně ve volné přírodě (křeček, sokol aj.), byť jeho jednotlivé kusy jsou člověkem chovány v zajetí. **Domáci** jsou podle soukromoprávního pojmání naopak ta zvířata, jejichž druh žije s člověkem buď bezvýjimečně, anebo z převážné části. Existence pštrosích nebo krokodýlích farem tedy nemění nic na tom, že pštros i krokodýl je z hlediska občanského zákoníku divoké zvíře; obdobně skutečnost volně žijících zdivočelých holubů nebo koček nemění nic na tom, že holub i kočka jsou domácí zvířata. Ve vztahu k divokým zvířatům žijícím na svobodě se jako základní právní pravidlo uplatní, že nemají vlastníka. Taková zvířata se v právním jazyce tradičně označují jako zvířata bez pána [v terminologii německého nebo švýcarského občanského zákoníku herrenlos (srov. § 960 německého nebo čl. 719 švýcarského občanského zákoníku), ve francouzské právní terminologii sans maitre (např. čl. 934 québeckého zákoníku), v italské právní terminologii senza padrone atd.]. **Bez pána může být i zvíře náležející druhem k domácím zvířatům (kočky, psi), pokud jednotlivý kus žije divoce v přírodě.** I divoká zvířata mohou být a jsou člověkem chována, stejně jako jsou chována i zvířata domácí. Nauka občanského práva i terminologie mnoha občanských zákoníků označuje **divoká zvířata chovaná člověkem jako zajatá** [v německém občanském zákoníku gefangene wilde Tiere (§ 960), ve švýcarském gefangene Tiere (čl. 719) atd.]. Zajatými zvířaty se rozumí ta, kterým se fyzickými překážkami brání v útěku, tj. která jsou trvale chována např. v klecích, voliérách, teráriích, uzavřených ohradách apod. **Divoká zvířata mohou být i zkrocená.** Jako **zkrocená zvířata** [v rakouském občanském zákoníku zahm gemachte Tiere (§ 384), ve švýcarském gezähmte Tiere (čl. 719), v italském animali mansuefatti (čl. 925), ve španělském animales amansados (čl. 612) v nizozemském tamme dieren (čl. 5:19) atd.] se označují taková, kterým se zpravidla trvale nebrání ve volném pohybu, ale která si na svého pána natolik zvykla, že se u něho samovolně zdržují, anebo se k němu pravidelně vrací, zachovávajíce si návyk vracet se (consuetudo revertendi). Z tohoto hlediska je **zajatým divokým zvířetem** např. orel chovaný trvale ve voliére, **zkroceným divokým zvířetem** orel vycvičený k lovu. **Kategorie chovaných zvířat** zahrnuje domácí zvířata i divoká zvířata zajatá nebo zkrocená, která mají vlastníka a která člověk chová. **Podle účelu chovu se rozlišují zvířata v zájmovém chovu a zvířata hospodářská.** Zvířata prvé skupiny se chovají pro potěšení a jako společník - tj. hospodářský účel chovu buď vůbec chybí, anebo není hlavní (srov. např. ve švýcarském občanském zákoníku Tiere, die nicht zu Vermögens- oder Erwerbszwecken gehalten werden; čl. 722) - naproti tomu zvířata z druhé skupiny se chovají výlučně nebo hlavně k přímému hospodářskému prospěchu. Tím nejsou jen plody (mléko, vejce, vlna), ani např. u jatečných zvířat hlavně maso a u kožešinových zvířat kožešina, ale také práce (např. u koní nebo psů).“, cit. dle <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=71122>

moci výkonné i zákonodárné v jednotlivých obcích/městech do soukromých životů lidí, kteří se chovají slušně, řádně platí, co kde jen můžou a co kdo kde zase vymyslí (např. poplatky za psy, mikročipy, daně skryté v nákupu krmiv, jízdném, službách atd.). Přitom místo toho, aby takovým lidem politici pomáhali rušením různých břemen, tak jim ještě na bedra o to více naloží jak nových poplatků, tak nových povinností, daní atd. Chov zvířat v jednotlivých domácnostech českých občanů se díky tomu stává záležitostí pouze bohatých/mocných osob. Daná situace obzvláště těžce postihuje osaměle žijící spoluobčany, kteří jsou bez vhodného rodinného zázemí a současná/krutá/stresující doba je žene do života v ústraní, kde jedinou útěchu ještě poskytovali alespoň psi, kočky aj. domácí živočichové.

V neposlední řadě by měl tento článek posloužit našim zákonodárcům aj. vlivným osobnostem jako faktický/myšlenkový úvod k nutné novelizaci zákona č. 246/1992 Sb. včetně navazujících předpisů tak, aby již nemohla být tato a související legislativa extenzivně/mylně vykládána, zneužívána proti ústavnímu pořádku a lidu České republiky při výdělečných pokusech² o povinné očipování všech domácích zvířat ani k neústavnímu odpírání lidských práv/svobod a kriminalizaci bezúhonných občanů.

„Zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění“ je obecně závazným právním předpisem přijatým Parlamentem ČR pro zajištění ochrany především těch zvířat, která se nemohou bránit zvůli člověka. Bohužel - někteří výtečníci dokázali zneužít ke svým výdělečným cílům také tuto legislativu.

Pokud jde o právní sílu výše citovaného zákona: je nadřazen např. městským/obecním vyhláškám a nařízením, avšak podřízen Ústavě, ústavním zákonům a jim naroveň postaveným mezinárodním smlouvám. Ústava, mezinárodní i české zákony, vyhlášky, nařízení, vůbec cokoli regulující chování člověka i zvířete na této Zemi v rámci západní civilizace posléze podléhá přirozenému právu, které je definováno takto:

„*Přirozené právo (latinsky ius naturalis) znamená nepsané právo, které - podle svých zastánců - předchází před vyhlášeným pozitivním právem státu a je mu nadřazeno. Pojem přirozené právo označuje právní řád nebo soustavu práv, které platí nezávisle na vůli zákonodárce a plynou buďto z přirozenosti člověka a společnosti (ius naturale), rozumu (ius rationale) nebo z ustanovení božské autority (Boží zákon - lex divina). Naopak zákonodárce se má řídit zásadami přirozeného práva, například spravedlností, které jeho pozitivním zákonům teprve dodávají legitimitu.“³*

V tomto kontextu: Politik, zákonodárce (poslanec/senátor/zastupitel) nemůže rozhodovat o životě občanů tak, jak se mu zlíbí a myslet si, že po dobu výkonu svého mandátu není ničím vázán, že se nemusí občanům zodpovídat, že „on je Bůh“. Jde o vůbec základní princip, který zabraňuje vzniku celospolečenské frustrace nebo nezájmu občanů o veřejné dění, ale také především volně rozpouští snahy o vyvolání revoluce⁴, o vznik despocie/totality.

Dále obecně platí, že povinnosti lze v České republice ukládat fyzickým a právnickým osobám pouze zákonem; podzákoným předpisem - vyhláškou - tak lze činit, jen existuje-li k tomu zvláštní

2 Situace, kdy je text zákona nebo vyhlášky aj. předpisu vykládán tak, aby zajistil doživotní/nekontrolovaný/neomezený/povinný příjem z kapes občanů pro určitou zájmovou skupinu lidí, která dosahuje takového příjmu na úkor svobodné tržní soutěže, práva člověka na odmítnutí zakoupení daného produktu, práva na odmítnutí implantace předmětného výrobku do živého těla, práva na odmítnutí akceptace škody způsobené v důsledku zdravotních aj. komplikací v souvislosti s těmito voperovanými výrobky a práva na odmítnutí sdělování osobních údajů a s tím spojeného práva na odmítnutí placení za registraci těchto dat do nejrůznějších databází včetně vynucování finančního plnění za další nechtěné/neobjednané služby, úkony a výrobky.

3 http://cs.wikipedia.org/wiki/Přirozené_právo

4 „*Revoluce (z lat. Revolvere - převracet) je lidové povstání, jehož součástí je mimoprávní akce mas, kterou se usiluje o změnu politického systému, nikoli jen vládnoucí elity. Podle jiné definice je to "rychlá změna státní moci" provázená zhroutilím státu. Podle Ottova slovníku je revoluce "násilný převrat, který se děje ... silami vnitřního rozkladu."*, cit. dle <http://cs.wikipedia.org/wiki/Revoluce>

zákonné zmocnění (v takovém případě je sám zákon prováděn). Ještě silněji je tento princip zakotven v českém právním řádu při ukládání placení daní a poplatků, které nelze řešit vyhláškou nebo nařízením, ale výlučně/přesně/taxativně vymezenými paragrafy zákona. Teprve ten pak může např. vyhláška provádět v praxi (s ohledem na čl. 11 odst. 5 [Listiny](#) základní práv a svobod). V případě, že se zákon/vyhláška/předpis nebo i jejich pouhá část dostane do rozporu s ústavním pořádkem: takovou legislativu zruší v celku nebo i jen částečně [Ústavní soud](#). Každý občan se také může domáhat ochrany svých práv/svobod v konkrétní kauze u dalších českých i mezinárodních soudů. Pro daňové poplatníky je však **daleko rychlejší a jistě i levnější/férovější variantou než soud**: pokus o změnu špatného zákona prostřednictvím jeho novelizace. **Aktivní občané, kteří nechtějí jen pasívně přihlížet nešvarům výkoné moci, mají plné právo neustále přesvědčovat své politické reprezentanty zvolené ve svobodných volbách, aby předmětný zákon, vyhláška, nařízení, předpis, se kterými nejsou lidé spokojeni, byly upraveny do přijatelné podoby.**

Autory Zákona [č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání](#) jsou především JUDr. Eduard Huth a JUDr. Hana Málková. Jeho předkladatelem poslancům ke schválení se stala [Vláda České republiky](#), zastupovaná [premiérem Petrem Pithartem](#) ([Občanské hnutí](#)) a [Ministrem zemědělství ČR Bohumilem Kubátem](#) ([Občanské fórum](#) a později působení za podpory [Občanské demokratické aliance](#)).⁵ Roku 1992 byl zákon schválen v podobě, která umožňovala na jedné straně ochranu zvířat, na straně druhé ovšem dovolovala občanům svobodně pečovat o své domácí mazlíčky bez vměšování moci výkoné do života a soukromí rodiny jako takové.

V následujících letech byla výše uvedená legislativa mnohokrát [novelizována](#)⁶. Postupně stále více omezovala práva a svobody člověka (možnosti chovu, transportu, soukromí atd.) i zvířat (předně pohyb a rozmnožování). Snažila se také o reflexi nových technologických trendů, postupů v oblasti označení zvířat včetně sledování záměrů/směrnic/[nařízení Evropské unie](#). Tak došlo k tomu, že byla roku 2004 schválena (v platnosti od [25. 2. 2004](#)) jedna z dalších změn zákona proti týrání zvířat pod číslem [77/2004 Sb.](#) (sněmovní tisk 212/0; částka 25/2004). Předkladatelkou předmětné novely byla Vláda ČR, kterou zastupoval premiér PhDr. [Vladimír Špidla](#) (ČSSD) a Ministr zemědělství [Ing. Jaroslav Palas](#) (ČSSD).⁷ Právě tato novela zákona č. 246/1992 Sb. zavedla **kontroverzní paragraf 13b**, který dodnes - v pozdějším aktuálním znění - vykládají zástupci „čipovací lobby“⁸ tak, že si jeho prostřednictvím vynucují povinné implantace cizích elektronických těles do živých těl všech domácích zvířat. **VLÁDA PŘITOM NIC TAKOVÉHO NA MYSLI NEMĚLA**. Ostatně dejme slovo samotné **důvodové zprávě**⁹ k novele č. [77/2004 Sb.](#), která **jasně dokazuje, že „čipovací lobby“ pouze šikovně využila ne zrovna kvalitní formulaci textu zákona**¹⁰, aby docílila jeho

5 Viz sn. tisk č. 615 - http://www.psp.cz/eknih/1990cnr/tisky/t0615_02.htm

6 Do konce roku 2013 to bylo 11 známých přímých novel; poslední v roce 2012.

7 <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=212>

8 Obecně každý, kdo činí kroky, jejichž cílem je uvedení v život takového předpisu/vyhlášky/zákona/směrnice apod., které umožňují povinné vynucování čipování a navíc nutí daňové poplatníky k tomu, aby za to platili buď přímo sami nebo nepřímo z veřejných rozpočtů.

9 Důvodové zprávy jsou pro občany, poslance, senátory, zastupitele, policii, samosprávu, úřady, soudy, právníky atd. velmi důležité, jelikož doplňují a vysvětlují paragrafované znění předmětné legislativy i záměry návrhatele/zákonodárce, účel samotného zákona tak, aby se zabránilo jeho mylné interpretaci. Viz např. důležitost důvodové zprávy při rozhodování Ústavního soudu <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/nalez-ustavniho-soudu-jmenem-ceske-republiky-3065.html>. Viz také: „*Zejména pak u vládních návrhů zákonů, které se řídí Legislativními pravidly vlády. Podle čl. 9 těchto pravidel má důvodová zpráva svou obecnou a zvláštní část. V obecné části předkladatel návrhu zákona především zhodnotí dosavadní právní stav, vysvětlí, v čem je přínos nové právní úpravy a jaké jsou její hlavní principy, posoudí, zda je návrh v souladu s ústavním pořádkem i s právem EU a mezinárodními dohodami, a uvede, zda se při zavádění zákona v praxi dají očekávat nějaké zvýšené finanční náklady nebo sociální dopady. Zvláštní část se dále člení podle jednotlivých ustanovení zákona, které postupně odůvodňuje a vysvětluje. Pokud je požadováno, aby zákon nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení, je tato argumentace uvedena u ustanovení o nabytí účinnosti zákona.*“, cit. dle http://cs.wikipedia.org/wiki/Důvodová_zpráva

10 Zatím není jasné, kdo přesně takto formulovaný paragraf 13b vymyslel a do paragrafovaného znění prosadil. Je pravděpodobné, že zde lze hledat ono pověstné „[jádro pudla](#)“ všech pozdějších snah „čipovací lobby“.

extenzivního/mylného výkladu ke svým výdělečným zájmům na úkor daňových poplatníků:

„K bodu 53. **K § 13b.** Toto nově vložené ustanovení umožňuje přijmout obcím taková opatření, kterými sníží počet TOULAVÝCH zvířat. Jde zejména o regulaci psů, koček, ale i holubů VOLNĚ ŽIJÍCÍCH V OBCÍCH NEBO MĚSTECH. Rovněž upravuje možnost nakládat s OPUŠTĚNÝMI zvířaty jako s odloženou věcí. Tímto mohou být OPUŠTĚNÁ ZVÍŘATA dána ihned do vlastnictví nových chovatelů a není nutné o ně jako o „věc nalezenou“ jeden rok pečovat v útulcích. Jedná se o respektování prospěchu zvířat a též o snížení finanční zátěže obcí za péči o nalezená zvířata.“¹¹

Výsledný text novely č. [77/2004 Sb.](#) (částka 25/2004; sněmovní tisk 212/0) posléze zněl:

„Za § 13a se vkládá nový § 13b, který zní: „§ 13b. **Toulavá a opuštěná zvířata.** (1) Obec může k regulaci populace **toulavých a opuštěných zvířat** provést. a) informační, osvětové a jiné účelově cílené preventivní aktivity, zaměřené na prohloubení odpovědného chování člověka k zvířatům, zejména k zvířatům v lidské péči, b) finanční nebo jiné zvýhodnění osob, které se ujaly péče o toulavé nebo opuštěné zvíře, zejména psa nebo kočku, c) **trvalé označování všech psů v obci prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou či přechodnou bolest, zejména tetování nebo identifikace čipem, a evidenci jejich chovatelů,** d) odchyt toulavých a opuštěných zvířat, e) podporu činnosti k uskutečnění regulace populace omezováním nekontrolovaných zdrojů potravy a neplánovaného rozmnožování psů a koček podporováním jejich sterilizace. (2) Opatření podle odstavce 1 písm. c) stanoví obec obecně závaznou vyhláškou.““¹²

Signifikantní je zde také **ZAMÍTAVÉ stanovisko Vlády ČR pana premiéra Špidly** k vynucování povinné trvalé identifikace všech psů na území ČR čipem nebo tetováním ze dne 23. června 2004 č. [637](#), k návrhu zákona o evidenci psů a o změně některých zákonů (sněmovní tisk č. [674](#))¹³, obzvláště když stejní představitelé moci výkonné byli předkladateli výše citované novely č. [77/2004 Sb.](#) (pánové Špidla a Palas). Stanovisko opět dokládá, že záměrem vlády **nebylo trvale označovat čipem nebo tetováním aj. prostředky všechny psy**¹⁴. Vláda zřetelně/písemně potvrzuje následující:

„Vláda na své schůzi dne 23. června 2004 projednala a posoudila návrh zákona o evidenci psů a o změně některých zákonů (sněmovní tisk č. 674), a vyslovila s tímto návrhem *n e s o u h l a s*, a to zejména z těchto důvodů: **VLÁDA SE NEZTOTOŽŇUJE S NÁZOREM PŘEDKLADATELŮ, ŽE ZAVEDENÍ CENTRÁLNÍ EVIDENCE PSŮ A OZNAČOVÁNÍ VŠECH PSŮ TETOVÁNÍM NEBO ČIPEM USNADNÍ ŘEŠENÍ PŘÍPADŮ NEBEZPEČNÝCH ÚTOKŮ ZE STRANY PSŮ.** Zřízení evidence všech psů na celostátní úrovni by představovalo neúměrně rozsáhlou databázi a průběžné zaznamenávání veškerých změn, týkajících se psů i jejich vlastníků, což by bylo spojeno se značnými náklady. Představu předkladatelů, že vedení takové centrální evidence by nepřekročilo částku 2 mil. Kč (přičemž sami předkladatelé uvádějí počet psů v České republice 2 mil.), považuje vláda za velmi podhodnocenou. Návrh zákona nedostatečně upravuje vedení příslušných evidencí, například není vůbec stanoveno, jaké údaje může obecní úřad od povinných subjektů vyžadovat, není vyznačen vztah mezi navrhovaným zákonem a zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrh zákona se nezabývá problémem kontroly plnění v něm navržených povinností. Značné problémy by vyvolala i dvojkolejnost při přidělování evidenčních čísel, přičemž způsob vedení plemenných knih, o něž se opírá jeden ze způsobů přidělování evidenčních čísel, není upraven žádným právním předpisem a

¹¹ <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=6337>

¹² <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=6337>; <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056566.html>

¹³ Viz též zamítavé USNESENÍ č. 299 výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí z 52. schůze PS PČR dne 22. září 2005 - <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=674&CT1=4>

¹⁴ Viz také stanoviska poslanců: http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/2004-2005-odmitnuti_povinneho_plosneho_cipovani_vlada_cr_parlament.pdf

*jde vlastně o seznam, který vede soukromý subjekt pro své vlastní potřeby.*¹⁵

Všimněme si pak ale velmi kontroverzní formulace ve výsledném znění již výše citovaného odst. 1 písmena c) paragrafu 13b novely č. 77/2004 Sb. Důvodová zpráva k této novele hovoří jasně tak, že trvale označovat lze vyhláškou **pouze volně žijící nebo toulavá zvířata** v obcích/městech. Totéž vyplývá z pojmenování celého paragrafu 13b a jeho smyslu, kontextu. Přitom je třeba si uvědomit: poslanci/senátoři ani pan prezident neměli po přečtení důvodové zprávy a textu zákona k paragrafu 13b žádných pozměňovacích návrhů nebo připomínek.¹⁶ Po vstoupení novely č. 77/2004 Sb. v platnost pak ovšem vyvstala následující situace: Pokud se některý úředník nebo třeba zastupitel neseznámil s důvodovou zprávou, mohl mylně vykládat výše zmíněný text novely v tom smyslu, že lze povinně čipovat všechny psy v obci, což by samozřejmě způsobilo konflikt s Ústavou, Listinou včetně řady souvisejících zákonů a dokonce by to vytvářelo nemilé mezinárodní incidenty při pokusech o čipování zvířat zahraničních hostů apod. Je příznačné, že zástupci „čipovací lobby“ využili ještě roku 2004 nový paragraf 13b k tomu, aby přesto vykládali jistým starostům/primátorům o nutnosti povinně implantovat čipy všem psům (mj. i s [nesprávným odkazem na údajný požadavek Evropské unie](#)), načež tento svůj záměr prosadili neoprávněně do praxe formou některých místních obecně závazných vyhlášek. Počítali s tím, že občané nebudou mít sílu ke své obraně.

Občan [Petr Hadaščok](#) st. - člen petičního výboru a spoluautor „[Petice proti trvalému označování - čipování psů - zatím ne občanů](#)“ - tak mohl posléze oprávněně/veřejně prohlásit při nedávném prosincovém jednání ostravských zastupitelů:

„Začalo to víceméně [Plzeň](#), [Praha](#), potom [České Budějovice](#), ale ty už to kupodivu [zrušily](#).“¹⁷

[Současné znění](#) (prosinec 2013) kontroverzního paragrafu 13b Zákona č. 246/1992 Sb., [na ochranu zvířat proti týrání](#) bylo zavedeno jednou z dalších novel č. 312/2008 Sb. (sněmovní tisk 518/0; částka 100/2008), která reagovala mj. na právní analýzy o neústavnosti výše uvedené **formulace paragrafu 13b, odst. 1, písmeno c). Proto tuto část zákona pro jistotu novelizace ÚPLNĚ ZRUŠILA**¹⁸. Ústavní soud totiž řadu vyhlášek sepsaných dle původního znění novely č. 77/2004 Sb. zneplatnil (viz dále důvodová zpráva).¹⁹

Předkladatelkou novely č. 312/2008 Sb. se stala opět vláda ČR. Zastupoval ji premiér Ing. [Mirek Topolánek](#) (ODS) a ministr zemědělství Mgr. [Petr Gandalovič](#) (ODS).²⁰ Dolní komora Parlamentu ČR připravila zrychlené projednávání (tedy fakticky bez diskuse) výše uvedené novely tak, aby mohla sněmovna vyslovit s návrhem zákona souhlas již v [prvém čtení](#). Poslanci, senátoři i pan prezident neměli po přečtení důvodové zprávy a textu zákona k paragrafu 13b žádných pozměňovacích návrhů nebo připomínek.²¹ Novela č. 312/2008 Sb. tak vstoupila v platnost vyhlášením ve Sbírce zákonů 21. 8. 2008.

Důvodová zpráva k novele č. 312/2008 Sb. hovoří mj. takto:

¹⁵ <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=12822>

¹⁶ <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=212>; <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056566.html>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=6337>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=31147>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=6339>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=6340>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=31615>

¹⁷ 29. zasedání Zastupitelstva Ostravy dne 11. 12. 2013 - viz <http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>

¹⁸ „[V § 13b odst. 1 se písmeno c\) ZRUŠUJE](#).“, cit. dle <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=27348>

¹⁹ Viz např. [Cheb \(CH\) - č. 567/2004 Sb.](#), [Nezvěstice \(PJ\) - č. 583/2004 Sb.](#), [Chuchelna \(SM\) - č. 280/2005 Sb.](#), [Svojšíň \(TC\) - č. 302/2005 Sb.](#) aj.

²⁰ <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=212>

²¹ <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&t=518>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=27339>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=29459>; <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049452.html>

„Dále obsahuje navrhovaná novela **formulační úpravy**, zejména **zpřesnění stávajících ustanovení zákona a doplnění některých nových**; navrhuji se tedy úpravy a doplnění související s aplikací zákona na ochranu zvířat proti týrání v praxi, které mají **odstranit některé výkladové a aplikační nedostatky tohoto zákona**. Je nutné zohlednit při provádění ochrany zvířat také poznatky získané za dobu platnosti zákona na ochranu zvířat proti týrání. Mění se nebo se doplňuje řada pojmů zákona, jejichž aplikace působila **problémy v praxi**. /.../ **Návrhem novely zákona je také NOVĚ obcím umožněno označit čipem nebo tetováním TOULAVÉ A OPUŠTĚNÉ PSY v obci, což má přispět ke snížení počtu toulavých a opuštěných zvířat a zamezit jejich opakovaným únikům**. /.../ Cílem novelizace je rovněž odstranit **výkladové problémy**, které vznikaly z různé úpravy některých otázek v různých právních předpisech. /.../ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, **nebyl vykládán jednotně** a v některých případech projednávaly porušení obecně závazných vyhlášek obce a v některých případech obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Dle údajů Ministerstva vnitra bylo vydáno v roce 2004 32 a v roce 2005 24 obecně závazných vyhlášek upravujících trvalé označování psů. /.../ K bodu 62 a 64. K § 13b odst. 1 a 2: **Dosavadní znění ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) a odst. 2 přinášelo v praxi ŘADU VÝKLADOVÝCH PROBLÉMŮ, zejména při formulaci znění obecně závazných vyhlášek obcí a jejich následné kontrole Ministerstvem vnitra**. Právní úprava výslovně nestanoví, kdo má hradit označování zvířat, zda má označování zvířat hradit obec nebo jednotliví chovatelé. /.../ Nové znění rovněž zdůrazňuje to, že označování zvířat může provádět pouze odborně způsobilá osoba, a nikoliv například pracovníci obcí nebo chovatelé bez potřebné kvalifikace. **Povinnost nechat na základě obecně závazné vyhlášky obce psy označit, se vztahuje POUZE NA TY PSY, KTERÉ DOSUD OZNAČENÍ NEJSOU. VYHLÁŠKOU NEBUDE MOŽNO NASTOLIT STAV, KDY BY MUSELI BÝT OZNAČOVÁNI I PSI, KTERÉ JIŽ OZNAČENÍ JSOU (NAPŘ. Z DŮVODU DOBROVOLNÉHO OZNAČENÍ PSA JIŽ DŘÍVE²²)**. CÍLEM NOVELIZACE JE **ODSTRANIT VÝKLADOVÉ NEJASNOSTI, KTERÉ BY MOHLY VÉST K TOMU, ŽE BY BYLO NUTNÉ RUŠIT NĚKTERÉ OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY OBCÍ PRO JEJICH NEZÁKONNOST**. Navrhovaná úprava nepřináší věcné změny v této oblasti, pouze upřesňuje dosavadní úpravu. V důsledku této úpravy nebude nutné měnit nebo rušit již vydané obecně závazné vyhlášky obcí. Ani po této úpravě nebude možné zapracovat povinnost označení psa do obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů. Tato vyhláška je vydávána obcemi za účelem vybrání nebo vymožení poplatku a stanovení dalších povinností, které nesouvisí s poplatkovou povinností, není možné. Obec tedy bude vydávat obecně závaznou vyhlášku, která stanoví povinnost označit psa na základě zmocnění uvedeného v § 13b zákona a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. K bodu 63. K § 13b odst. 1 písm. c): Dochází ke zpřesnění právní úpravy tak, aby bylo jasné, že odchyt toulavých a opuštěných zvířat nemůže provádět pracovník obce bez potřebné kvalifikace. K bodu 65. **K § 13b odst. 3: Toto ustanovení má za cíl přispět k ochraně toulavých a opuštěných psů v obci**. Umožňuje obcím nechat označit zvíře, i když obec není jeho vlastníkem. Vlastník je povinen toto označení strpět, neboť přispívá k ochraně jeho zvířete. Označené zvíře lze v případě jeho úniku rychle vrátit jeho chovateli. Je možné **identifikovat zvířata, která unikají často, nebo která se opakovaně vyskytují v útulku**. **OZNAČOVÁNÍ SE V TAKOVÉM PŘÍPADĚ TÝKÁ POUZE ZVÍŘAT, KTERÁ DOSUD OZNAČENA NEJSOU**. Chovatel je povinen nahradit **náklady spojené s označením zvířete pouze v případě, kdy i ostatním chovatelům v obci obecně závazná vyhláška stanoví povinnost nést náklady související s označením zvířete**. Nejedná se o nový postup. Řada obcí a obecních útulků již takto v současné době postupuje. Nové ustanovení má tedy za cíl legalizovat dosavadní praxi.²³

22 Ne všechny obce a města mají zaveden poplatek ze psů a s tím související označování zvířat psí známkou; evidence i označování těchto domácích zvířat jsou zde dobrovolné - viz např. <http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/obec-kde-ziji-bez-poplatku-ze-psu-a-cipu-cr.aspx>; <http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/pomohli-lidem-zrusili-poplatky-ze-psu-cr.aspx>

23 <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=27348>

Výsledný text novely č. 312/2008 Sb. (sněmovní tisk 518/0; částka 100/2008) par. 13b platí dodnes (prosinec 2013) a zní:

„§ 13b. **Toulavá a opuštěná zvířata.** (1) Obec může k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat provést a) informační, osvětové a jiné účelově cílené preventivní aktivity zaměřené na prohloubení odpovědného chování člověka k zvířatům, zejména k zvířatům v lidské péči, b) finanční nebo jiné zvýhodnění osob, které se ujaly péče o toulavé nebo opuštěné zvíře, zejména psa nebo kočku, c) odchyt toulavých a opuštěných zvířat osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, d) podporu činnosti k uskutečnění regulace populace omezováním nekontrolovaných zdrojů potravy a neplánovaného rozmnožování psů a koček podporováním jejich sterilizace. (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, **KTEŘÍ DOSUD OZNAČENÍ NEJSOU**, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona f), a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů. (3) Obec může nechat trvale označit osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona f) **TOULAVÉ A OPUŠTĚNÉ PSY V OBCI, KTEŘÍ DOSUD OZNAČENÍ NEJSOU**, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Označení těchto psů hradí obec. Přihlásí-li se chovatel psa nebo zjistí-li její obec, je povinen obci jí vynaložené náklady na označení toulavého psa nahradit.“²⁴

Paragraf 13b se ve své dikci ke všemu odkazuje také na znění zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů v aktuálním znění, který jednoznačně stanoví v paragrafu č. 42, že lze **provádět odchyt pouze „toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat“** a to jen za předpokladu, že je to „v zájmu ochrany zdraví lidí a zvířat, popřípadě v jiném veřejném zájmu.“²⁵ Přitom očipování v domácnosti chovaného, řádně přihlášeného, zaplaceného, známkou nebo jiným způsobem označeného psa nelze ani ve snu považovat za veřejný zájem, ochranu zdraví (právě naopak) a samotný akt implantace cizího elektronického tělesa do živého těla zvířete samozřejmě také nezabrání²⁶ jakémukoliv útoku na člověka.

Úmysl předkladatele novely č. 312/2008 Sb. je tedy z hlediska zkoumaného paragrafu 13b zřejmý: **Nelze jej aplikovat na všechny psy v obci, nýbrž pouze na toulavé a opuštěné psy, kteří ještě označení nejsou. VYNUCOVÁNÍ ČIPOVÁNÍ JIŽ REGISTROVANÝCH, ZNÁMKOU NEBO JINÝM ZPŮSOBEM OZNAČENÝCH ZVÍŘAT VČETNĚ UVALOVÁNÍ S TÍM SPOJENÝCH NÁKLADŮ NA SAMOTNÉ CHOVATELE NEBO PŘENESENĚ NA KAŽDÉHO DAŇOVÉHO POPLATNÍKA: NAPLŇUJE ZNAKY NEZÁKONNÉHO POSTUPU/OPATŘENÍ. Občané a sdělovací prostředky se tedy ptají: Kdo za tím vším stojí, komu to prospívá a kdo na tom vydělává?**

Pokračujeme však v našem výkladu.

Aktuální (prosinec 2013) znění zákona č. 246/1992 Sb. přitom také jasně definuje v § 3, písmenu **h), i) toulavé a opuštěné zvíře**:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí **h) toulavým zvířetem** zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele, **i) opuštěným zvířetem** zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo

²⁴ <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049452.html>

²⁵ <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100050537.html>

²⁶ <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=674&CT1=1>; http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/2004-2005-odmitnuti_povinneho_plosneho_cipovani_vlada_cr_parlament.pdf

chovatele a ze **zjištěných skutečností vyplývá** (nutnost provést poctivé šetření a zjistit, o jaké zvíře se jedná - nikoliv je automaticky kategorizovat jako toulavé zvíře a provádět čipování a to obzvláště nikoliv u těch psů, kteří jsou již označeni známkou a jejichž držitel je tedy znám, pozn. autora), že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal,²⁷

Stávající právní praxe pro oblast domácích zvířat (např. psi, kočky, holubi atd.), která necestují za hranice ČR - ani nejsou využívána k obchodním účelům - posléze považuje za zvíře patřící svému držiteli (neopuštěné zvíře) především takového živočicha, který je **označen známkou** („pet tag“) na viditelném místě - většinou na obojku. Tento fakt dokládají tisícovky obecně závazných vyhlášek měst a obcí České republiky o výběru poplatků z držby psů. Vycházejí mj. předpisy hlavně ze **Zákona o obcích č. 128/2000 Sb.** v aktuálním znění a **Zákona o místních poplatcích č. 565/1990 Sb.** taktéž v aktuálním znění. Jestliže právo formou podzákoné normy (vyhlášky) uznává - dokonce vyžaduje i sankcionuje²⁸ - **jeden z právoplatných způsobů označení domácích mazlíčků formou klasické psí známky**²⁹ (stačí se na to zeptat většiny starostů) a tyto identifikační štítky vydává dokonce místní samospráva držitelům psů jako trojrozměrný doklad o zaplacení poplatku, o uznání práva držby i o provedené registraci psa na území města/obce, pak je opět zcela zřejmé, že také **dle zásady „Opinio juris sive necessitatis“³⁰ slouží psí známka v rámci systému právoplatné metody označení/identifikace psa a jeho držitele**. Reálné zkušenosti nám ke všemu ukazují: Obce vynucující povinné čipování (nebo i tetování) **ještě navíc chtějí, aby se chovatelé psů podrobili také nošení známky**³¹, čímž dochází ke dvojímu označení i faktickému vícečetnému zdanění (nabytí psa = příjem, z toho plyne poplatek za psa + poplatek za očipování + související poplatky; poplatek zde může být vnímán jako forma daně) stejného živočicha v soukromém vlastnictví. Podobné vícečetné vynucování zdanění lze pokládat dle českého **Nejvyššího správního soudu** za nezákonné.³² **Ústavní soud** již v minulosti judikoval, že obec/město nesmí vybírat od občanů žádné poplatky, které nejsou **taxativně vymezeny**³³ v zákoně o místních poplatcích (**Listina** hovoří obecněji - o jakémkoliv zákoně) a jen v takovém rozsahu, který tento zákon umožňuje. **Zákon**

27 http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation§ion=1&id=39964&name=246/1992

28 Viz vyhlášky uvalující sankce za nenošení známky na viditelném místě.

29 Viz také případ tzv. „běžců“ (např. pštros) dle vyhlášky č. **136/2004 Sb.** v aktuálním znění, kterou se stanoví podrobnosti označování hospodářských zvířat a jejich evidence mj. způsoby také přímo taxativně formou známky a s tím souvisejících pravidel evidence zvířete - http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_Vyhlaska-2004-136-zivocisnekomodity.html; <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056776.html>; <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056754.html>; http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=image§ion=1&id=136-204g.pcx

30 Chovatelé označují své psy známkou, jelikož jim takovou povinnost ukládá vyhláška nebo jiná související zvyková norma, která není v rozporu se zákonem.

31 Podle marketingového výkladu jde prý nyní o tzv. „pojistku“ pro případ nefunkčnosti čipovacího systému. Dohledání majitele psa podle známky je totiž v terénu daleko rychlejší a jednodušší. Zástupci „čipovací lobby“ to ovšem odmítají veřejně přiznat a tak vymýšlejí různé **PR zdůvodnění**, proč je nutné mít vícečetné označení zvířat. Otázkou je, kolik budou lidé a hlavně zvířata ve svých tělech ještě takových „pojistek“ ochotni snášet. Někteří „šilenci“ nechávají své psy pod vlivem různých reklamních kampaní tetovat, zároveň čipovat, označují je DNA značkami, obojky s přívěsky a to vše kumulují tzv. „v jednom zvířeti“.

32 Český **Nejvyšší správní soud** již přitom rozhodl, že vynucování dvojího i vícečetného zdanění stejného příjmu je zakázané. Viz: „**Rozhodnutí č. 1221. Daňové řízení: zákaz dvojího zdanění. I. Obsahem správy daně je právo činit jen ta opatření, která jsou potřebná ke správnému a úplnému stanovení daňové povinnosti, nikoliv zajistit si platbu daně z téže částky dvakrát. II. Princip zákazu dvojího zdanění je nutno respektovat nejen v případě, kdy platná právní úprava umožňuje zdanit jeden a tentýž příjem u dvou daňových subjektů, ale i v případě, kdy se jedná o dvojí zdanění jednoho a téhož příjmu u jednoho a téhož daňového subjektu.** (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.04.2007, čj. 9 Afs 16/2007 – 87).“, cit. dle http://www.nssoud.cz/main2col.aspx?cls=EvidencniListVety&evl_id=25027&menu=266

33 „**Přímo z ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny vyplývá, že daň a poplatky lze ukládat jen na základě zákona, tzn. že obce svými obecně závaznými vyhláškami mohou zavést jen takové místní poplatky, které jsou taxativně vymezeny zákonem o místních poplatcích a v jen takovém rozsahu, který tento zákon umožňuje.**“, cit. dle http://eagri.cz/public/web/file/66068/_302_05Svojsin.pdf

definující přesně - taxativně - výši tzv. „čipovacího poplatku“ (viz např. [zastropovaný poplatek ze psů](#)) v ČR neexistuje a občané jsou tedy nezákonně nuceni pouhými vyhláškami k povinnému utrácení citelných/nehrazených sum za systém trvalého označování svých domácích zvířat. Tento fakt byl mj. jedním z mnoha dalších důvodů nutné novelizace slovenské obdoby českého zákona na ochranu zvířat proti týrání, když zde některé osoby požadovaly za implantaci mikročipu a zápis do databází chovatelských údajů stále [větší a větší finanční odměny](#), které [vystrašení občané pod hrozbou likvidačních pokut za neočipování platili. Takové zneužití zákona bylo opravdu dech beroucí](#). Podobně viz protesty farmářů na Novém Zélandu, kteří si vymínili změnu zákona a [osvobodili své psy](#) od povinného čipování. Viz také situace v Kalifornii, kde [guvernér vetoval zákon](#) o povinném čipování domácích zvířat; v Texasu, kde lidé svými protesty [zmírnili čipovací vyhlášku](#). V Polsku pravidelně [justice ruší neústavní znění místních vyhlášek](#) o povinné implantaci mikročipů a sběru osobních dat chovatelů. Viz také soudní [spory v Británii](#) aj.

Dále je třeba vnímat rozdíl mezi globálně i v ČR uznávanou definicí kategorie tzv. „[trvalého označení](#)“, kam bývá zpravidla řazeno tetování/čipování včetně dalších modernějších metod (v případě hospodářských zvířat jde třeba o starší používané trvalé označení formou výžehu, vrubování apod.) a „[označením jako takovým](#)“, pod které spadají všechny známé způsoby označení zvířat mj. klasická psí známka. Jak jsme již uvedli: Ta slouží jako doklad o zaplacení poplatku obci i jako identifikátor psa pro účel dohledání jeho držitele - viz tisíce případů navrácených psů ke svým chovatelům každý rok v rámci celé ČR. Psí známky používají s úspěchem chovatelé, příslušníci městské policie i ozbrojených sil a pověřené úřední osoby v Evropě po [stovky let](#) a v rámci ostatního světa už podobné systémy fungují dokonce celá [tisíciletí](#)³⁴ jako vhodný identifikátor zvířat a důkaz o zaplacení poplatků/daní, kvalitě chovu atd.. Tedy shrnuto: Za „[označení](#)“ domácího mazlíčka považuje právní praxe nejen v ČR klasickou známku, tetování, čipování nebo jiné způsoby (adresář, přívěsek, obojky aj.) a za „[trvalé označení](#)“ [zvířete](#) (podmnožina všech známých forem označení) zpravidla pouze tetování nebo čipování (ale také nové moderní metody). Viz především kategorizace [Světové organizace pro ochranu zvířat](#) („[World Society for the Protection of Animals](#)“ - WSPA), která vysoce hodnotí právě psí známky a řadí je k „[částečně trvalým](#)“ („semi permanent“) metodám označení a nikoliv např. k „[dočasným](#)“ („temporary“). V této souvislosti a díky výše citovanému par. 13b zákona [č. 246/1992 Sb.](#) lze pak dokonce pohlížet na všechny psy označené známkou jako na zvířata už „[částečně trvale označená](#)“.

Nový [Občanský zákoník](#) výše uvedenou praxi od 1. 1. 2014 potvrzuje a dále rozšiřuje.³⁵ Podle něj je zvíře považováno za označené [nejen](#) skrze tzv. trvalé formy označení - mikročip či tetování - [ale také ostatními vhodnými způsoby označení](#), kam logicky patří i psí známky aj. možnosti.

[Důvodová zpráva](#) předkladatele nového Občanského zákoníku hovoří takto:

34 „The evidence shows that livestock farmers, owners, and those in charge of animal production and health were concerned with traceability from a very early stage. With regard to live animals, individual identification by means of body markings has been practised for over 3,800 years (Code of Hammurabi).“, cit. dle <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11548516>

35 „Současná právní nauka vychází z teze, že veřejné a soukromé právo v moderní společnosti nejsou dva různé světy, v nichž by platila zcela a principiálně odlišná pravidla, nýbrž dvě sféry jednoho ve své podstatě jednotného a uceleného právního řádu. Vztah soukromého a veřejného práva chápe jako vztah obecného a zvláštního práva. Jinak řečeno, soukromé právo upravuje práva a povinnosti subjektů práv bez ohledu na jejich specifickou povahu z hlediska jejich role při výkonu veřejné moci (v tomto smyslu má v právu soukromém stát stejné postavení jako kterákoli jiná právnická či fyzická osoba); oproti tomu veřejnoprávní je taková podmnožina množiny všech právních vztahů, která je charakterizována tím, že v daném právním vztahu je alespoň jeden z jeho subjektů vykonavatelem veřejné moci. Teorie veřejného práva jako zvláštního práva k „obecnému“ právu soukromému pak je v praxi užitečná tím, že umožňuje subsidiárně použít i ve veřejném právu normy práva soukromého tam, kde veřejnoprávní úprava chybí či je kusá a kde nelze dospět k rozumnému závěru, že absence či kusost úpravy má svůj samostatný smysl a účel.“, cit. dle http://cs.wikipedia.org/wiki/Teorie_rozlišování_veřejného_a_soukromého_práva

„Jednak jde také o zvířata označená takovým způsobem (např. tetováním, čipem, kroužkem APOD.), že LZE VLASTNÍKA ZJISTIT; v těchto případech si vlastník vlastnické právo podrží. /.../ Ze zřejmých důvodů se i pro tyto případy navrhuje stanovit speciální pravidlo, je-li zkrocené zvíře OZNAČENO TAK, ŽE LZE PODLE OZNAČENÍ ZJISTIT JEHO VLASTNÍKA.“³⁶

Nový občanský zákoník zmiňuje právoplatné možnosti označení zvířete v § 1046, § 1047 a § 1056: „§ 1046 /.../ (2) Zajaté zvíře se stane zvířetem bez pána, jakmile získá svobodu a jeho vlastník je bez prodlení a soustavně nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout. **Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li OZNAČENO TAKOVÝM ZPŮSOBEM, ŽE LZE JEHO VLASTNÍKA ZJISTIT.** § 1047. (1) Zkrocené zvíře, které vlastník nestíhá a které se ani samo k vlastníkovi v přiměřené době nevrátí, ač mu v tom nikdo nebrání, se stává zvířetem bez pána a smí si je přivlastnit na soukromém pozemku jeho vlastník, na veřejném statku pak kdokoli. Platí, že přiměřenou dobou pro návrat zvířete k vlastníkovi je doba **šesti týdnů.** (2) Odstavec 1 se nepoužije, je-li **ZVÍŘE OZNAČENO TAKOVÝM ZPŮSOBEM, ŽE LZE JEHO VLASTNÍKA ZJISTIT.** /.../ „§ 1056. (1) Nálezne nálezci i tehdy, když **LZE VLASTNÍKA ZŘEJMĚ POZNAT ZE ZNAMENÍ NA VĚCI, NEBO Z JINÝCH OKOLNOSTÍ.**“³⁷

JUDIKÁT ÚSTAVNÍHO SOUDU ZE DNE 17. PROSINCE 1997, SP. ZN. PL. ÚS 33/97 (Č. 30/1998 SB.), kterým byl zrušen k návrhu prezidenta republiky [Václava Havla](#) zákon č. 243/1997 [Sb.](#), jenž měl novelizovat zákon na ochranu zvířat, uvádí: „Jazykový **výklad** představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího **smyslu a účelu** (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis³⁸ atd.). **Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevdělanosti, smysl a účel právní normy činí z práva nástroj odcizení a absurdity. Akceptace i dalších pramenů práva, kromě práva psaného (zejména obecných právních principů), evokuje otázku jejich poznatelnosti. Jinými slovy evokuje otázku, zda je jejich formulování věcí libovůle, nebo zda lze stanovit při jejich formulování do určité míry objektivizovatelné postupy.** Díky rozhodnutí Ústavního soudu bylo do českého práva výslovně zahrnuto i **právo nepsané, právní obyčej**, čímž byl rozhodnut do té doby pouze teoretický právní spor o jejich právní závaznosti. Právní obyčej byl nálezem uznán jako samostatný **pramen práva**, byť pouze **praeter legem**³⁹, tedy pokud psané právo nestanoví jinak. A protože v tomto případě Ústava jinak nestanovila, bylo veto podáno včas.“⁴⁰

„Dokument institucionalizující soustavu základních obecně akceptovaných hodnot a formující mechanismus a proces utváření legitimních mocenských rozhodnutí **nemůže existovat mimo veřejností akceptovaného kontextu hodnot, spravedlnostních představ, jakož i představ o smyslu, účelu a způsobu fungování demokratických institucí.** Jinými slovy nemůže fungovat mimo minimálního hodnotového a institucionálního konsenzu. **Pro oblast práva z toho plyne závěr, že pramenem práva obecně, jakož i pramenem práva ústavního, a to i v systému psaného práva, jsou rovněž základní právní principy a zvyklosti. Tuto tezi potvrzují nejen teoretické analýzy, ale především dějiny 20. století, spjaté s existencí totalitních států. Mechanické ztotožnění práva s právními texty se stalo vítaným nástrojem totalitní manipulace. Učinilo zejména z justice poslušný a nemyslicí nástroj prosazování totalitní moci. Dalším naprosto neudržitelným**

36 <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122>

37 <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

38 Zákonná norma nemůže být uplatněna, pokud pomínou důvody pro její aplikaci, nebo již neodpovídají skutečnosti.

39 „Praeter legem (vedle zákona) znamená chování v souladu se zákonem, ačkoli jim není výslovně dovoleno. Nesmí ale jít o chování **contra legem** (proti zákonu).“, cit. dle http://cs.wikipedia.org/wiki/Praeter_legem

40 http://cs.wikipedia.org/wiki/Zákon_na_ochranu_zvířat_proti_týrání

momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu.⁴¹

Výše uvedené teze Ústavního soudu se přiřadily k těm vůbec nejpřelomovějším rozhodnutím justice v dějinách samostatné České republiky. Přijetí nepsaného práva/právního obyčeje za naprosto relevantní normu včetně nutnosti zkoumání dalších pramenů, šetření smyslu, účelu a záměru předkladatelů zákonů při jejich výkladu: to vše samozřejmě představuje velice důležitý argument pro uznání označování psů a dalších domácích zvířat formou psí známky za zcela legální prostředek označení nejen mimo již uváděný rámec existujících tisíců regionálních podzákoných norem (vyhlášek) jednotlivých měst/obcí v souvislosti s výběrem poplatku ze psů, nýbrž také dle již výše v textu citovaného faktu používání psích známek „praeter legem“ po stovky a v některých zemích v rámci podobných systémů označení zvířat už dokonce po tisíce let pro plnění poplatkových/daňových/identifikačních/chovatelských aj. povinností obyvatelstvem státu. **Absence přesné zákonné definice označování domácích zvířat (psi, kočky atd.) pak samozřejmě také dává prostor pro uplatnění „argumentum a silentio legis” - jestliže určitá skutečnost není právem upravena, pak pro subjekty práva platí základní právní a dokonce ústavní zásada⁴², že co není zákonem zakázáno, je povoleno, a naopak PRO STÁTNÍ ORGÁNY PLATÍ, ŽE NEMAJÍ V DANÉ VĚCI PRAVOMOC.**

Ani Evropská unie [nepožaduje povinné čipování](#)⁴³ nebo obecně trvalé označení domácích zvířat (psi kočky, fretky) v případě, když necestují přes hranice členského státu unie, nebo nejsou využívána k obchodní činnosti. Jde o většinu domácích zvířat. Označování psí známkou je v takové situaci naprosto v souladu s evropským právem.

41 <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=pl-33-97>

42 „Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“, cit. dle čl. 2, odst. 4 Ústavy ČR - http://cs.wikisource.org/wiki/Ústava_České_republiky

43 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:03:39:32003R0998:CS:PDF;>
<http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/kvs-2-1-2013.pdf>

Socha alegorie Spravedlnosti v Olomouci, Česká republika. - Debata ostravských zastupitelů spustila v prosinci 2013 celospolečenskou diskusi o nelegálnosti povinného čipování domácích čtyřnohých mazlíčků, chovaných v soukromém vlastnictví, kteří již byli označeni např. klasickou psí známkou, vydávanou obcemi/městy na důkaz zaplacení poplatku a provedení registrace, dále kteří necestují se svými držiteli/chovateli/pány za hranice České republiky a nejsou využíváni k obchodní činnosti. Takto definovaným zvířatům (většina psů aj.) totiž za normálních okolností nesmí nejrůznější pověřené úřední ani jiné osoby implantovat bez souhlasu majitele do jejich živých těl cizí elektronické předměty - v tomto případě RFID mikročipy.
 Zdroj obrázku: Michal Maňas (User: Snek01),
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Justice_statue.jpg

Na tomto místě bychom měli dále připomenout, že tento právní názor zastává nejen již od svého vzniku společenství Necipujtenas.cz, nýbrž též ostravský zastupitel pan [Jan Becher](#) z „[Hnutí Ostravak](#)“. Jedenáctého prosince 2013 se snažil svým kolegům zastupitelům vysvětlit: Vynucování povinného čipování již označených psů, kteří mají majitele, představuje nelegální čin.

Jan Becher z „Hnutí Ostravak“: „/.../ kde se hovoří v paragrafu 13b o povinném - o možnosti obcí ukládat občanům povinnost trvalého označování psů, tak ta věta zní, že obec má na to právo, pokud ti psi již označení nejsou, ovšem neříká se v té větě, že trvale označení nejsou a já se zároveň ptám, zda např. registrace psa a označení psí známkou nelze už za takovouto, takovoto nebo tu registraci respektive označení psa považovat, i když není trvalé, protože v zákoně se vyloženě nehovoří o tom, že se musí trvale označit psi, kteří trvale označení nejsou. Mírím tím samozřejmě tam, že myslím si, že ta cesta té dobrovolnosti, či motivace občanů i mně osobně konvenuje a myslím si, že je tohle to vhodnější než represivně tlačit na občany a jenom doufám, že opravdu existuje právní jistota, že se v budoucnu nemohou objevit žádné spory. Umím si představit majitele drahého plemene, dobře zajištěného, který dostane padesátitisícovou pokutu, že by byl schopen se soudit s městem a mohly by tím vzniknout nějaké škody. Děkuji.“⁴⁴

Pan Ing. Petr Kajnar - primátor Statutárního města Ostravy tehdy reagoval: „Děkuji. Já se zeptám kolegyně, jestli může odpovědět? Může.“⁴⁵

Mgr. Renata Kolková - vedoucí Legislativního a právního odboru Statutárního města Ostravy: „Takže dobrý den dámy a pánové. Dle mého názoru je to zcela v souladu se zákonem a tento můj názor, potažmo názor právní komise, také zastává Veřejný ochránce práv, který hovoří o tom, že trvale označit psy čipem je zákonnou povinností každého majitele tohoto psa, pokud tak stanoví obecně závazná vyhláška.“⁴⁶

Nutno poznamenat, že výše uvedená stanoviska města ani podřízených ombudsmana nejsou právně závazná a ve světle předchozího výkladu o to více ztrácejí na své relevanci. Právně závazné rozhodnutí může poskytnout pouze soud. Navíc Veřejný ochránce práv v prosinci 2013 ohlásil svou rezignaci. Jedním z řady spekulativních důvodů mohlo údajně také krom jiného být jarní vyjádření jeho podřízených k problematice vynucování čipování, které se nezastávalo práv občanů.

Pan Ing. Petr Kajnar - primátor Statutárního města Ostravy - však ještě pro jistotu 11. 12. 2013 prohlásil: „Dobře, já Vám řeknu, že já teda řeknu, že jak právníkům města, tak legislativně právní odbor si stojí za svým názorem, ale netvrdím a to eventuálně jsem netvrdil nikdy, že 100% jejich právních názorů je, bude potvrzených nejvyšším soudem světa a potom Pánem Bohem. Takže i to tak, že to napadnete a za 3-4 roky se dovíte, kdo měl pravdu. To máte jedinou jistotu, ale prostě kdo měl pravdu. Tak jak to vyloží asi Nejvyšší správní soud nebo někdo, kdo ještě ví, kde leží pravda ...“⁴⁷

Takové veřejně deklarované vyjádření pana primátora Ostravy ovšem vytvořilo opravdu závažný problém. Lidé se díky tomu důvodně domnívají, že ostravští zastupitelé schvalují některé obecně závazné vyhlášky metodou pokus/omyl bez zajištění opravdové právní jistoty pro své občany - tzv. „Legal certainty“. Již samotný tento fakt pak zakládá porušení ústavního pořádku České republiky a základních principů právního státu k jakým patří mj. zejména jednoznačnost a nezměnitelnost právního řádu. Existuje-li o dané normě důvodná pochybnost⁴⁸, neměla by taková norma být vůbec aplikována až do doby, než bude pochybnost zcela odstraněna, když v případě měst a obcí umožňuje zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění takovou normu nezavést. Vždyť také evropské právo garantuje každému občanu unie to, že legislativa a rozhodnutí správních orgánů musí být jednoznačné, precizní, jasné („laws and decisions must be definite and clear“)“⁴⁹. Občané nemohou být používáni jako „pokusní králíci“ moci výkonné!

44 <http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>

45 <http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>

46 <http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>

47 <http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>

48 Důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku: „Jsou-li pochybnosti, musí být chráněn ten, kdo subjektivní právo má a dovolává se jej. Sankcí za zneužití práva je odmítnutí právní ochrany zdánlivého výkonu práva.“, cit. dle <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122>

49 „As a general principle of European legal systems, legal certainty "requires that all law be sufficiently precise to

Jestliže se dále podíváme na Zákon č. [500/2004 Sb.](#) - Správní řád v aktuálním znění - nalezneme zde černé na bílem: Pokud není vynucování čipování zvířat již označených (viz výše) v souladu se zákonem, jde o závažný zásah do občanských svobod/práv a společně s plánovanými čipovacími kontrolami nejrůznějšího typu to představuje překročení rámce ústavního pořádku. Veřejná správa je totiž definována jako služba veřejnosti a nikoliv jako „komorník“ zprostředkovávající výdělečné zájmy „čipovací lobby“. Představitelé veřejné správy se musí ze zákona chovat zdvořile a vycházet vstříc každému občanovi ČR a nikoliv pouze svým bohatým/mocným/vlivným souputníkům. Nesmí být vynucováno něco, k čemu není zákonné oprávnění, nebo o čem existuje důvodná pochybnost. Stejně tak musí být neustále zjišťován aktuální stav věci a opět odstraňovány důvodné pochybnosti a nikoliv vyzývat občany k soudním procesům, aby se tedy zjistilo, jak to ve skutečnosti je. Zákon dále veřejnou správu přímo **nabádá k dosažení smírného řešení a k odstraňování rozporů.** Jde přeci o závažnou otázku nelegálního vynucování čipování na miliónech občanů České republiky a jejich zvířatech. Hraje se zde také o **obrovské finanční částky, které jen v případě komplexní veterinární péče o psy dosahují v České republice dvou miliard korun ročně.**⁵⁰ Ostatně dejme slovo Správnímu řádu, který občany chrání před nelegálním vynucováním čipovacích úkonů:

„§ 2. (1) Správní orgán **postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy").** Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu. (2) **Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.** (3) Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen "dotčené osoby"), a může **zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.** (4) Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. § 3. Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, **postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.** § 4 (1) **Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.** (2) **Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.** (3) Správní orgán s dostatečným předstihem uvedomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu. (4) **Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.** § 5. Pokud to povaha projednávané věci umožňuje, **pokusí se správní orgán o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci.**“⁵¹

Konečně viz i nový [Občanský zákoník](#) a jeho úvodní paragrafy 2, 3, 4, 6, 8 aj., které zdůrazňují, že

allow the person--if need be, with appropriate advice--to foresee, to a degree that is reasonable in the circumstances, the consequences which a given action may entail." (38) It means that: (1) laws and decisions must be made public; (2) laws and decisions must be definite and clear; (3) decisions of courts must be binding; (4) limitations on retroactivity of laws and decisions must be imposed; and (5) legitimate expectations must be protected. (39) Elsewhere I have shown at length how legal certainty is indeed heightened in one EU country, Germany. (40)“, cit. dle

<http://www.thefreelibrary.com/Some+realism+about+legal+certainty+in+the+globalization+of+the+rule...-a0193182657>

50 „V součtu vyjde léčba psích zranění a nemocí ročně v ČR na téměř 2 miliardy korun. Ceny veterinární péče se přitom neustále zvyšují, každý chovatel o tom ví své.“, cit. dle <http://finexpert.e15.cz/pojisteni-mazlicka--ano-ci-ne>

51 http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-ostatni_uplna-zneni_zakon-2004-500-spravni-rad.html

není možné vynucovat právní výklad, který jde proti úmyslu zákonodárce, proti smyslu slov legislativy, dobrým mravům, vede ke krutosti, bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění. Nezákoně nucení lidu zodpovědnými osobami k povinnému čipování zvířat (viz definice v předcházející části textu) všechny tyto znaky naplňuje (viz např. praktické zkušenosti **zde**).

„§ 2. /.../ (2) **Zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu.** (3) **Výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění.** /.../ § 3. (1) **Soukromé právo chrání důstojnost a svobodu člověka i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.** /.../ § 4. (2) **Činí-li právní řád určitý následek závislý na něčí vědomosti, má se na mysli vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znalá při zvážení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé. To platí obdobně, pokud právní řád spojuje určitý následek s existencí pochybnosti.** /.../ § 6. (1) **Každý má povinnost jednat v právním styku poctivě.** (2) **Nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu.** /.../ § 8. **Zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.**“⁵²

Také důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku, pod kterým je mj. právní kapacity podepsán někdejší ministr spravedlnosti **JUDr. Jiří Pospíšil (ODS)**, **zřetelně upozorňuje, že doba totalitního výkladu zákonů skončila a přirozené právo, svoboda člověka v jeho každodenním životě: patří k těm vůbec nejzákladnějším hodnotám našeho státu a ústavního pořádku. STÁT SVOBODU ČLOVĚKU NEDÁVÁ, NÝBRŽ ZARUČUJE MU JI. ČLOVĚKU MUSÍ STÁT PONECHAT CO NEJŠIRŠÍ SVOBODNÝ PROSTOR.**

Důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku mj. uvádí:

„Návrh vychází z ideje, že funkční určení soukromého práva je **sloužit člověku jako prostředek k prosazování jeho svobody.** Účel občanského kodexu je **umožnit i garantovat svobodné utváření soukromého života, a ponechat tedy co nejširší prostor svobodné iniciativě jednotlivce.** Proto také osnova klade **zásadní důraz na hledisko autonomie vůle.** Se zřetelem k tomu se za první princip soukromého práva nepokládá rovnost osob, ale **princip autonomie vůle.** Hledisko rovnosti osob nemůže být určující v první řadě, protože důraz na zásadu rovnosti jako určující pro občanské právo neodpovídá skutečnému stavu. /.../ Návrh občanského zákoníku vychází z **faktu, uznaného i českým ústavním pořádkem, že PŘIROZENÁ SVOBODA ČLOVĚKA MÁ PŘEDNOST PŘED STÁTEM V TOM SMYSLU, ŽE STÁT NENÍ TVŮRCEM SVOBODY ČLOVĚKA, ALE JEJÍM OCHRÁNCEM.** I podle čl. 8 Listiny základních práv a svobod **STÁT ČLOVĚKU SVOBODU NEDÁVÁ, NÝBRŽ ZARUČUJE MU JI.** Z tohoto pojetí vychází hledisko autonomie vůle. Autonomie vůle je pojata jako způsob určení a utváření vlastního právního postavení jednotlivce z jeho iniciativy a v důsledku jeho chování. **JE-LI PRVNÍ HODNOTOU PRÁVNÍHO STÁTU SVOBODNÝ ČLOVĚK A OCHRANA JEHO PŘIROZENÝCH PRÁV, PLYNE Z TOHO PRO SOUKROMÉ I OBČANSKÉ PRÁVO NEZBYTNOST PONECHAT CO NEJŠIRŠÍ PROSTOR JEHO ROZHODNUTÍ, JAK JE Z VLASTNÍ INICIATIVY PROJEVÍ A USKUTEČNÍ.** A protože člověk nejčastěji sdílí své soukromé záležitosti s jinými osobami, je základním soukromoprávním nástrojem pro uspořádání těchto záležitostí konsens vyjádření ujednáním. Smlouvě a smluvní svobodě se tudíž ponechává rozsáhlý prostor; zákon vystupuje jako ultima ratio jen tam, kde dohoda vůbec není možná, anebo nedojde-li k ní. Tento koncept vychází ze zásadních kautel našeho ústavního pořádku, jak je vyjadřují česká Ústava (čl. 2 odst. 4) i Listina základních práv a svobod (čl. 2 odst. 4). /.../ ‘Scire leges non hoc est verba eorum tenere, sed vim ac potestatem’ (znát zákony neznamena držet se jejich slov, ale pochopit jejich účinnost a sílu). Vzhledem k tomu se stanoví, že

52 <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

právo není samoučelné a že se připíná k určité hodnotové soustavě, vyjádřené ve shodě s naším ústavním pořádkem právě a především zásadami práva přirozeného. **Základní smysl je v pojetí, že PŘIROZENÁ PRÁVA ČLOVĚKA PŘEDSTAVUJÍ LIMIT PRO ZÁKON, A NIKOLI NAOPAK.** Se zřetelem k tomu se navrhuje formulovat výslovné pravidlo, že **výklad zákona (ve smyslu judikatury Ústavního soudu tzv. jednoduchého práva) může být správný, jen jde-li o výklad vykazující ústavní konformitu a respektující obecné právní principy plynoucí z ústavního pořádku, jakož i obecné zásady soukromého práva.** V tom směru se čelí zejména bezhodnotovému právnímu formalismu, jehož masivní nástup v 90. letech působí mnoho škod. Uvedený formalismus má různé příčiny, z nichž do popředí významně vystupuje tradice výkladu zákona, jaká byla typická zejména pro období tzv. socialistického práva. Zároveň však osnova usiluje čelit i tendencím k možné libovůli při výkladu zákona, a to právě nařízením, že **ZÁKONNÝM USTANOVENÍM NELZE PŘIKLÁDAT JINÝ SMYSL, NEŽ JAKÝ ODPOVÍDÁ JEJICH SLOVŮM A JASNÉMU (TO JEST ZŘEJMÉMU, JASNĚ PROJEVENÉMU A Z TEXTU ZÁKONA INTERPRETACÍ ODVODITELNÉMU) ZÁKONODÁRCOVĚ ÚMYSLU.** Protipólem bezduchého formalismu jsou právě ty případy z rozhodovací praxe, kdy při právním hodnocení věci rozhoduje jen vůle soudce, byť třeba i ignoruje jasná slova zákona. Rozlišuje se tudíž mezi literou zákona a jeho duchem v tom smyslu, že litera zákona je jen celkový smysl holých slov. „Význam slov totiž, skoro všech, je buď v nich samých nebo v přeneseném jich užívání velmi různý a může znamenati velmi mnoho. Ale význam zákona nemůže být než jeden.“ Předpokládá se, že úmysl zákonodárce je vždy spravedlnost. Mezi literou a duchem zákona však není rozpor: duch zákona pomáhá odhalit pravý význam slov zákonných ustanovení.⁵³ Proto navržené ustanovení zdůrazňuje, že **zákon nelze vykládat jen z jeho slov, ale je nutno přihlížet především k jeho smyslu. Zákonodárce si musí být vědom, že slova zákona nemusí vždy dokonale vyjádřit jeho úmysl, a proto ukládá soudci, aby tato slova zvažoval, poměřoval je právními principy a zásadami, nespokojil se jen s gramatickým výkladem a hledal skutečný obsah zákona.** V třetím odstavci se navrhuje stanovit, že skutečného smyslu zákona třeba šetřit nejen při výkladu zákonných ustanovení (interpretaci), **ale také při jejich používání (aplikaci).** Tím nejjobecnějším kritériem je **hledisko spravedlnosti.** Zdůrazňuje se, že povaze soukromého práva odpovídá to hledisko, že musí přijmout za své konstrukce přijatelné pro obyčejné lidské cítění a se zřetelem k citu obyvatelstva pro spravedlnost musí být tyto konstrukce také aplikovány. Poukazuje-li se v odstavci 1 na ústavní pořádek, plyne z toho, vzhledem k čl. 10 a 10a odst. 1 Ústavy, že výklad ustanovení soukromého práva musí být konformní i s právem Evropské unie. K § 3: Celé ustanovení má interpretační význam a otevírá tak blok paragrafů, jimiž se stanovují hlavní směrnice pro **hledání a poznání skutečné zákonodárcovy vůle.** Základní myšlenka, z níž se zde vychází, je idea, že **zákon nepodložený velkými principy je stvořen jen k tomu, aby se překrcoval nebo vnucoval, a následkem toho jeho paragrafy stíhá osud ustanovení jen přechodných.**⁵⁴ (Viz mnohé novelizace zákona České národní rady č. [246/1992 Sb.](#), na ochranu zvířat proti týrání a výše uváděné změny paragrafu 13b dotyčného zákona v letech 2004 a 2008, pozn. autora) Toto riziko se osnova snaží odvrátit metodou dále popsanou. Prvním odstavcem se kodex soukromého práva přihlašuje **k zásadám přirozeného práva a staví na nich.** Jiný přístup nemohl být se zřetelem k Listině základních práv a svobod ani zvolen. **LISTINA JIŽ V PREAMBULI UZNÁVÁ NEPORUŠITELNOST PŘIROZENÝCH PRÁV ČLOVĚKA A K JUSNATURALISTICKÉ KONCEPCI LIDSKÝCH PRÁV SE, STEJNĚ JAKO ÚSTAVA, SAMA HLÁSÍ.**⁵⁵ **Toto pojetí se neomezuje jen na formulaci § 3 odst. 1, které nelze chápat jako proklamaci, ale jako vyjádření účelu zákona a vodítko pro řešení složitých právních případů (hard cases).** /.../ Důraz na přirozené právo člověka brát se o vlastní štěstí neodpovídá jen běžně přijímané představě, že si každý člověk přeje být šťastný. Pojetí § 3 odst. 1 vychází z poznání, že

53 Srov. Hobbes, T., Leviathan, Melantrich, Praha 1941, s. 299 n.

54 Camus, A., Člověk revoltující, Československý spisovatel, Praha 1995, str. 135.

55 Pavlíček, V. a kol., Ústava a ústavní řád České republiky, 2. díl, Práva a svobody, Linde, Praha str. 34. Srov. dále Filip, J., Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva, 2. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2001, s. 50 a další,

svoboda člověka není samoúčelná. Moc jednotlivce činit, co chce, v souladu se svým vlastním určením, pojmáná abstraktně, může vést k dobrým i k zlým činům a v tomto smyslu stojí mimo obecné pojmy dobra a zla (*de Jacourt*). Ústavně chráněná svoboda jednotlivce není samoúčelná. Ve vztahu k soukromým záležitostem člověka má svůj cíl, kterým je osobní štěstí. Přijatá koncepce má své filosofické a sociální zdůvodnění spjaté s tradicí i současností evropského myšlení od antiky po dnešek. Jak připomíná již na počátku zdejší civilizace *Démokritos*, **zákon může životu lidí prospět, jen chtějí-li oni sami, aby se jim dobře dařilo.**⁵⁶ Nic nezdůvodňuje lépe správnost uvedeného přístupu, než fakt, že „veškerá západní kultura směřuje k individuálnímu hledání štěstí.“⁵⁷ Ve známých slovech *Deklarace nezávislosti Spojených států* o nezcizitelném právu na vytváření osobního štěstí nelze vidět argument proti tomu, co bylo právě uvedeno. Naopak, *Thomas Jefferson* se odklonem od formulace *Johna Locka* akcentující hledisko majetku přihlásil důrazem na osobní štěstí člověka k myšlenkovému proudu tlumočenému zejména francouzskými osvícenci a jako štěstí chápal všestranný sociální a kulturní rozvoj jednotlivce.⁵⁸ Ostatně, v Praze již v r. 1774, tedy dříve, než *Jefferson* napsal do americké Deklarace známá slova o přirozeném právu na štěstí, přednášel na půdě zdejší univerzity profesor *K. H. Seibt*, jak blaho státu závisí na štěstí jeho občanů. I to odpovídá myšlenkovému konceptu, který precizně formuloval již *Aristoteles*, a podle něhož vlastní štěstí motivuje člověka k soudržnosti, konání dobra a pomoci ostatním (což ostatně potvrzuje trvající sociální zkušenost), a tím i k dosažení stavu, označovaného *Aristotelem* jako blaženství. Osnova bere na vědomí diferencovanost představ různých lidí o vlastním štěstí. **PŘÍZNAČNÝM PRVKEM TOTALITARISMU JE PŘEDSTAVA, ŽE STÁT SÁM NEJLÉPE VÍ, CO JE ŠTĚSTÍ, A SNAHA VNUTIT JE ČLOVĚKU I PROTI JEHO VŮLI.** Proto se respektuje, že každý může žít podle svého, neporušuje-li přitom práva jiných, a že každý může usilovat o vlastní štěstí podle libosti, nepůsobí-li to jiným bezdůvodnou újmu. Tak se vzájemně doplňují dvě hlavní zásady soukromého práva: zásada autonomie vůle a zásada *neminem laedere*. /.../ Navržené ustanovení bere v úvahu dvě základní pravidla: *Neminem laedid qui iure suo utitur* (Kdo vykonává svoje právo, nikomu neškodí) a *Mal enim iure nostra uti non debemus* (Nemáme však zneužívat svoje právo). Z toho důvodu se nezakazuje výkon práva, jímž se právo zneužívá, neboť **zneužití není výkonem práva, nýbrž jde o protiprávní (nedovolený) čin, a proto mu nelze přiznat ochranu.** Vzhledem k tomu, že i zákaz zneužití může být zneužit, klade se důraz na zákaz činů, kterým je právo zjevně zneužito, protože o naplnění skutkové podstaty nesmí být při právním posouzení pochybnost. Jedná se tedy o takové zneužití, které lze prokázat. **Jsou-li pochybnosti, musí být chráněn ten, kdo subjektivní právo má a dovolává se jej. Sankcí za zneužití práva je odmítnutí právní ochrany zdánlivého výkonu práva.** Má-li tedy být sankce naplněna, závisí to, ostatně jako ve výrazné většině situací upravených soukromým právem, na vůli osoby zneužitím práva dotčené. **Navržená úprava je obecná, netýká se jen majetkových práv, na něž dopadá čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (Listina v čl. 11 odst. 1 vztahuje vlastnictví k majetku vůbec, nikoliv jen k hmotným předmětům), neboť ke zneužití práva může dojít a dochází i ve sféře práv osobních.** Zvláštním případem zneužití práva je **šikana** jako chování, jímž se právo zneužívá za tím určujícím účelem, aby druhé straně byla způsobena škoda. Na šikanu pamatují zvláštní ustanovení při úpravě věcných práv a práv oblihačních.⁵⁹

Vynucování povinných implantací cizích elektronických předmětů do živých těl domácích zvířat (viz podrobnější popis v úvodní části textu) a nucení lidí k nadbytečnému sdělování svých osobních údajů v souvislosti s fungováním celého čipovacího systému je pak v tak **ostrém/kontrastním rozporu s ústavním pořádkem**, že další setrvání na pozicích „legislativního/výkladového násilí“ -

56 In *Svoboda*, K. Zlomky předsokratovských myslitelů. 2. vydání. NČSAV: Praha, 1962, s. 134.

57 *Aron*, R. Angažovaný pozorovatel. 1. vydání. Mladá fronta, 2003, s. 315.

58 Srov. *Blahož*, J. in *Blahož*, J. - *Balaš*, J. - *Klíma*, K. Srovnávací ústavní právo. 1. vydání. Praha: Codex, 1998, s. 132 a tam citovanou literaturu.

59 <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122>

„**stylem: čipuj nebo uvidíš**“ - a provádění „čipovacích“ kontrol/pokutování **je v tomto kontextu již nadále neudržitelné.**

Legislativa, kterou sám zákonodárce mění pro evidentní rozpor s Ústavou a jinými předpisy (viz výše popsaný paragraf 13b zákona České národní rady č. [246/1992 Sb.](#), na ochranu zvířat proti týrání a situace z let 2004/2008), která navíc způsobuje důvodné pochybnosti slušným občanům a městským/obecním zastupitelům, dále vytváří problémy i náklady na zjišťování faktického stavu i soudní spory (viz výše): by měla být uvedena co nejdříve novelou do ústavně a lidsky přijatelného stavu. **Občan nesmí být špatnou dikcí zákona postihován na svých ústavních právech a svobodách.**

Pro ilustraci uveďme, že slovenští zákonodárci byli nuceni [změnit text svého zákona](#) o [veterinární péči](#) tak, aby byla zachována dobrovolnost v trvalém označování většiny domácích zvířat mikročipem.

V Polské republice je už situace tak daleko: Orgány vyšších územně samosprávných celků ([vojvodové](#)), správní soudy prvního stupně včetně [Nejvyššího správního soudu](#) („Naczelny Sąd Administracyjny”) ve [Varšavě](#) ruší s železnou pravidelností vyhlášky měst, které vynucují povinné čipování a s ním související systém sběru osobních dat občanů.

Z mnoha známých polských kauz, které jsme [již dříve popisovali](#):

- Radní města [Siedlce](#) (cca 77.000 obyvatel) prosadili v [březnu 2013](#)⁶⁰ formou vyhlášky další [zprůsnění](#) podmínek chovu domácích zvířat včetně povinného čipování a to v rámci mantinelů stanovených již jiným místním [předpisem](#)⁶¹ z roku 2008. Občané se však proti takovému násilnému kroku postavili: Jejich podněty vyslyšel na základě dřívějších rozhodnutí svých kolegů, správních soudů i ombudsmana⁶², vojvoda [Jacek Kozłowski](#) ([Občanská platforma](#) - „Platforma Obywatelska” - PO). Ten měl jako [dozorující orgán](#) v kompetenci rozporování legislativních předpisů místní samosprávy. **Na konci dubna 2013 dotyčnou čipovací vyhlášku zrušil**⁶³. **Ve svém zdůvodnění uvedl fakta, která lze použít pro podobné případy legislativy**⁶⁴ a [vynucování čipování](#) v České republice (např.

60 „UCHWAŁA NR XXIX/553/2013, Rady Miasta Siedlce z dnia 29 marca 2013 r.“ - viz

[http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop/print?](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop/print?documentId=38899&projektowanyOpublikowany=&zalacznik=true&grafika=true)

[documentId=38899&projektowanyOpublikowany=&zalacznik=true&grafika=true](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop/print?documentId=38899&projektowanyOpublikowany=&zalacznik=true&grafika=true)

61 „Od 26 grudnia 2008 r. obowiązuje nowy regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Siedlce.

Regulaminem tym Rada Miasta Siedlce nałożyła na każdego właściciela psa pewne obowiązki. Są to: -

Oznakowanie psa poprzez wszczepienie elektronicznego mikroprocesora (czipa). Mikroprocesory wszczepiane są

psom do 6 miesięcy życia. Mikroprocesor wszczepiony zostanie na koszt Miasta Siedlce poprzez wyznaczone do tego

Zakłady Weterynaryjne:“, cit dle [http://www.siedlce.pl/index.php?](http://www.siedlce.pl/index.php?option=18&action=articles_show&art_id=99&menu_id=174&page=15)

[option=18&action=articles_show&art_id=99&menu_id=174&page=15](http://www.siedlce.pl/index.php?option=18&action=articles_show&art_id=99&menu_id=174&page=15)

62 <http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/ombudsmani-justice-stop-cipovani-pl.aspx>

63 Město se vůči tomu v červnu 2013 odvolalo k Vojvodskému správnímu soudu ve Varšavě - viz

[http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1)

[_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1)

[7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1; http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1)

[_flowExecutionKey=_c45B236CF-289B-BFBC-1128-0634FE1CC306_k0F5CBB3F-9FF5-645B-40EE-](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1)

[09F3220DF9F6&rvn=1](http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=_c6B09D63D-AF2F-37AD-5E49-7D7A13CB8F0B_k37E5ADC3-CEDE-1654-4F95-E7093F9B5143&rvn=1)

64 Radní měst a některých obcí v ČR využívají k silovému prosazení čipování nesprávně a [extenzivně](#) vykládaného paragrafu 13b v [zákoně č. 246/1992 Sb.](#), na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů: Občané, kteří řádně až doposud platili poplatek za psa a mají jej označeného např. známkou nebo jiným způsobem, dobře o své zvíře pečují, tak právě ti jsou povinným čipováním neoprávněně postihováni (viz také rozpor s novým Obč. zákoníkem). Jejich domácí zvíře nenaplnuje ani v nejmenším ustanovení výše zmíněného par. 13b, který zákonodárce vysloveně zamýšlel uplatnit pouze na zvířata "Toulavá a opuštěná", která označena nejsou (např. známkou nebo jiným způsobem). Občané (chovatelé) jsou díky této situaci vystaveni přímému útoku na své soukromí, majetek (dvojí zdanění stejného základu - známka + čip), svobody, svědomí, přesvědčení, víru, včetně policejní aj. šikany ze strany výkonné moci.

správní nebo Ústavní soud):

1. Rada města hrubým způsobem opakovaně porušila zákony o ochraně zvířat a osobních údajů. **PŘEDNĚ SI SAMA ŠPATNĚ „DEFINOVALA OPUŠTĚNÉHO PSA” JAKO ZVÍŘE, KTERÉ NENÍ NIJAK OZNAČENO. VYHLÁŠKA O POVINNÉM ČIPOVÁNÍ SE PODLE VOJVODY NESMÍ VZTAHOVAT PLOŠNĚ NA VŠECHNY PSY, KTERÍ ŽIJÍ NA ÚZEMÍ MĚSTA, ALE POUZE NA ZVÍŘATA BEZ PÁNA A BEZ DOMOVA.** To, o jaké zvíře se jedná, musí být teprve předmětem zjišťování.⁶⁵
2. Vedení města Siedlce nařídilo povinné čipování nad rámec zákona včetně pověřování soukromých subjektů k odchytu a čipování zvířat.⁶⁶

V této souvislosti je také často citováno stanovisko náměstka okresního veterinárního lékaře z města Zgierz pana Tomasze Czeszczyszyna (leden 2013):

„Niméně co se týče zmiňované (plošné čipovací, pozn. autora) povinnosti, tak ta nebude v dohledné době zavedena (na celém území Polska, pozn. autora), jelikož by byla v rozporu s Ústavou právě proto, že podle rozsudku soudu není možné nařizovat označování zvířete tímto způsobem.”⁶⁷

- Zastupitelé z města Kolonowskie (zhruba 3.400 obyvatel) schválili v únoru 2010⁶⁸ vyhlášku, která mj. body zaváděla povinné čipování psů. S tímto krokem nesouhlasil dozorující orgán: vojvoda Ryszard Jan Wilczyński (Opolské vojvodství) z politické strany Občanská platforma („Platforma Obywatelska“ - PO), jenž vynucování implantací cizích elektronických těles do živých těl zvířat v březnu téhož roku zamítl⁶⁹.

Opolský vojvoda například zastupitelům vytýkal, že:

65 <http://www.spin.siedlce.pl/2013/05/23/wojewoda-rada-miasta-razaco-naruszyla-prawo/>;
http://portal.siedlce.pl/prawo/desktop?_flowExecutionKey=c45B236CF-289B-BFBC-1128-0634FE1CC306_k0F5CBB3F-9FF5-645B-40EE-09F3220DF9F6&rvn=1

66 <http://www.spin.siedlce.pl/2013/05/23/wojewoda-rada-miasta-razaco-naruszyla-prawo/>

67 Viz „Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Zgierskiego w kadencji 2010 - 2014. PROTOKÓL NR 20/13 z posiedzenia Komisji odbytego w dniu 23 stycznia 2013r. w Starostwie Powiatowym w Zgierzu“ - https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDMQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.powiatzgierski.bip.net.pl%2F%3Fp%3Ddocument%26action%3Dsave%26id%3D8409%26bar_id%3D5008&ei=xy2KUvzFEYGp4gTfIoCACA&usg=AFQjCNFd91hBbLccaXaJsvrYsP_MLbvE-g&bvm=bv.56643336.d.bGE

68 „UCHWAŁA NR XXXVI/286/10 RADY MIEJSKIEJ W KOLONOWSKIEM z dnia 19 lutego 2010 r.“, viz http://static.bip.kolonowskie.pl/download/attachment/6962/uchwalaxxxvi28610_zmregulaminu_utrzymania_czystos cupsy.pdf

69 Viz „rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Opolskiego z dnia 25 marca 2010 r. nr NK-III-LM-0911-1-12/2010 w przedmiocie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy“, viz také „Wojewoda zaznamywał ponadto, že wprowadzenie obowiazku wszczepienia psu mikrozipa, prowadzi do obciężenia osoby utrzymujacej psa kosztami przeprowadzenia zabiegu, co stanowi w istocie nalozenie daniny publicznej. Organ ten stwierdził rovnien, že uchwała Rady Miejskiej nakladajac obowiazek trwalego znakowania i zgłaszania przez wlaściceli psa danych osobowych oraz ich aktualizacji w związku ze zmianą w stanie posiadania psa, narusza art. 51 Konstytucji RP, zgodnie z którym zobowiazanie obywateli do ujawnienia swoich danych osobowych moze nastapic wylaczenie na podstawie przepisów rangi ustawowej.“, cit. dle <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4C8AE09B21>

právě „zavedení plošné čipovací povinnosti způsobí v souvislosti s implantací mikročipu **zatížení chovatele psa novými náklady a v realitě to fakticky znamená novou občanskou daň.**“ Vojevoda „také potvrdil, že rada města vyžadovala v rozporu s čl. 51 polské Ústavy⁷⁰ povinnost trvalého označování zvířat a hlášení osobních údajů majitelů psů včetně jejich aktualizace /.../.“⁷¹

Městský úřad se rozhodl s vojevodou soudit. Dvakrát však svou při prohrál. Konečný verdikt vyřkl polský Nejvyšší správní soud („Naczelny Sąd Administracyjny“) ve Varšavě v prosinci 2010⁷². Od té doby ztratilo vedení města na další vynucování čipování chut⁷³. Až v listopadu 2012 přišlo s novým „čipovacím pokusem“, ale tentokrát - již poučeno - **na dobrovolné bázi včetně slev z poplatků ze psů.**⁷⁴

V samotné České republice zatím (prosinec 2013) nejsou známy rozhodnutí zdejší justice ve věci zrušení vyhlášek jednotlivých měst a obcí z důvodu neústavnosti povinného čipování. Po výše

70 „Art. 51. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych. Ograniczenie tego prawa może określić ustawa. Każdy ma prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą. Zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa.“, cit. dle http://pl.wikisource.org/wiki/Konstytucja_Rzeczypospolitej_Polskiej/Rozdział_2

71 <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4C8AE09B21>

72 Viz „II OSK 2171/10 - Wyrok NSA“ z 21. 12. 2010: „W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego regulacja polegająca na wprowadzeniu do zapisów regulaminu czystości i porządku w gminie **obowiązków implantacji psom mikroczipów i zgłaszania wszelkich zmian w stanie posiadania psa wykracza poza właściwy zakres normowania i ingeruje w materie regulowane innymi aktami powszechnie obowiązującego prawa.** Stosownie do art. 4 u.c.p.g. funkcją przepisów stanowionych przez radę gminy w formie regulaminu jest ochrona czystości i porządku w gminie. Ustawodawca upoważnił do wydania takiej regulacji dając jednostce samorządu terytorialnego narzędzie do kształtowania pewnych dziedzin życia odpowiednio do specyfiki lokalnej. **Jeśli chodzi o wprowadzenie systemu elektronicznej identyfikacji psów, a do tego w istocie sprowadzają się obowiązki określone zakwestionowaną w trybie nadzorczym uchwałą, nic nie wskazuje, że potrzeba taka wynika ze specyfiki lokalnej. Brak jest logicznego uzasadnienia, by sfera ta była odrębnie regulowana na poziomie prawodawstwa gminnego. Przeciwnie takiemu rozwiązaniu przemawia chociażby skutek zróżnicowania terytorialnego regulacji polegający na ograniczeniu możliwości wwożenia psów na terytorium obowiązywania poszczególnych aktów prawa miejscowego. /.../ Ustanowienie takiego obowiązku wobec wszystkich osób utrzymujących psy na terenie danej gminy, w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. zdaniem Sądu w obecnym składzie, **wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego i w sposób istotny narusza obowiązujący porządek prawny.** Naczelny Sąd Administracyjny podzielił przy tym stanowisko Sądu pierwszej instancji dotyczące aspektu związanego z ochroną danych osobowych. Jak słusznie dostrzegł Wojewódzki Sąd Administracyjny, ustanowiony w uchwale zakwestionowanej kontrolowanym rozstrzygnięciem nadzorczym, ściśle skorelowany z obowiązkiem oznakowania psa, obowiązek rejestracji i zgłaszania wszelkich zmian w stanie posiadania psa wymagał oceny regulacji co do zgodności z przepisami statutowymi o ochronę danych osobowych. **Uzasadnione jest twierdzenie, że regulacja ta wprowadzona aktem prawa miejscowego narusza art. 51 Konstytucji RP, zgodnie z którym obowiązek udostępniania takich danych nakładać można wyłącznie w akcie rangi ustawy. /.../ Ponieważ jak już wskazano, w zakresie **wykraczającym poza obowiązki nałożone na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nałożenie obowiązku przekazywania danych osobowych osób utrzymujących psy w akcie rangi podustawowej, narusza art. 51 Konstytucji RP, regulacja taka stanowi nie tylko złamanie zasady dobrej legislacji, ale i konstytucyjnej zasady działania w granicach i na podstawie prawa.**“ , cit. dle <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4C8AE09B21>****

73 http://static.bip.kolonowskie.pl/download/attachment/14480/uchwała_nr_xxvi22413_w_sprawie_regulaminu_utrzymanie_czystosci_i_porzadku_na_terenie_gminy_kolonowskie.pdf

74 http://static.bip.kolonowskie.pl/download/attachment/13211/uchwała_nr_xxi17812_w_sprawie_opłaty_od_posiadania_psow_w_2013_roku.pdf

zmiňovaném zavedení paragrafu 13b do zákona na ochranu zvířat proti týrání roku 2004 se ovšem objevily rozsudky českého [Ústavního soudu](#), který zrušil některé vyhlášky⁷⁵ mj. také původně koncipované podle novelizovaného zákona [č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání](#).

Ústavní soud přitom již přes dvě desítky let představitelům měst/obcí vysvětluje, že občané jsou před radními, poslanci, senátory, úředními osobami aj. chráněni Ústavou/Listinou a nemohou „vládnout“ tak, jak se jim zlíbí (libovůle) a že výkon jejich pravomocí nelze:

*„spatřovat v **pouhé volné reprodukci zákonů**, týkajících se úkolů státní správy, i dokonce v normování této oblasti. V případech, kdy obec vystupuje jako subjekt určující pro občana povinnosti **jednostrannými zákazy a příkazy**, tj. jestliže vydává obecně závaznou vyhlášku, jejímž obsahem jsou právní povinnosti, **může tak činit jen v případě výslovného zákonného zmocnění, nebo je vázána čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR⁷⁶ a čl. 2 odst. 2 Listiny⁷⁷**. /.../ **Smyslem těchto ústavních ustanovení je ZARUČENÍ SVOBODY JEDNÁNÍ OSOB SOUKROMÉHO PRÁVA A VYJÁDŘENÍ AUTONOMIE JEJICH VŮLE**. Naopak na jednání obce jako veřejnoprávní korporace se vztahují v případě jednostranného stanovení příkazů a zakazů čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny ČR, podle kterých lze státní moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon. Toto pravidlo nutno vztáhnout i na autoritativní určování poměrů jednotlivců na území obce cestou obecně závazných vyhlášek. Něco jiného by znamenalo porušení principu právního státu, podle kterého je veřejná moc vázána ve svém jednání zákony, zatímco **jednotlivec jako osoba soukromého práva může vše, co mu zákon nezakazuje, a je povinen činit jen to, co mu zákon ukládá**. V daném případě však obec svou vyhláškou tato ústavní pravidla **překročila a upravovala cestou své normotvorby otázky, které jí zákony nesvěřují, nebo tak činila v rozporu se zákony**. Pokud jde o poukaz na potřebu ústavně konformního výkladu vyhlášky, je třeba poznamenat, že tento způsob výkladu je jednou ze záruk ústavnosti a nelze jej proto používat ke zcela opačnému účelu. /.../ Nezbyvá proto než uzavřít, že obecně závaznými vyhláškami může obec upravovat pouze ty své záležitosti, které jsou svěřeny do její samostatné působnosti, a tyto **vyhlášky musí být v souladu se zákony** (čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR⁷⁸, § 35 zákona o obcích). Nelze jimi však upravovat to, co spadá do oblasti vyhrazené státní správě, případně **do oblasti soukromoprávních vztahů**. /.../ Obecně závazné vyhlášky obcí nemohou upravovat věci, které jsou vyhrazeny zákonům. **Zákonná úprava má přednost před obecně závaznou vyhláškou; pokud zákonodárce přijme pro vymezenou oblast určitá pravidla, subjekt územní samosprávy je nemůže duplicitně, i v rozporu se zákony, normovat**. /.../ Navrhovatel stojí na stanovisku, že tato vyhláška je v rozporu s čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR, nebo zasahuje do soukromoprávních vztahů upravených občanským zákoníkem.“⁷⁹*

Je tedy zřejmé: pokud zákon stanoví, že lze trvale označovat např. mikročipem pouze ta toulavá/opuštěná domácí zvířata, která již nejsou označena (třeba psí známkou nebo jinými

75 Viz např. [Cheb \(CH\) - č. 567/2004 Sb.](#), [Nezvěstice \(PJ\) - č. 583/2004 Sb.](#), [Chuchelna \(SM\) - č. 280/2005 Sb.](#), [Svojšín \(TC\) - č. 302/2005 Sb.](#) aj.

76 „Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“, cit. dle http://cs.wikisource.org/wiki/Ústava_České_republiky

77 „Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“, cit. dle http://cs.wikisource.org/wiki/Listina_základních_práv_a_svodod

78 „Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“, cit. dle http://cs.wikisource.org/wiki/Ústava_České_republiky

79 http://eagri.cz/public/web/file/66064/_583_04Nezvestice.pdf

způsoby - viz výklad výše v článku), pak vynucování čipování psů nebo koček jednotlivými městy/obcemi skrze k tomu zmocněné úřední osoby bez souhlasu držitelů samotných zvířat jde nad rámec stanovený zákonem i Ústavou/Listinou. Jde o nelegální úkony.

K dispozici je však v rámci uplatnění individuálního práva občana na obranu svých ústavních svobod - tedy nikoliv ve smyslu zrušení povinného čipování v celku jako takového - přelomový judikát Ústavního soudu v Brně ve věci **zrušení povinného očkování**. Tímto tématem se již společenství webu Necipujtenas.cz zabývalo v jednom z [minulých článků](#) obzvláště se vztahem k věřícím a vysoce zásadovým lidem, kteří z vyššího principu mravního, [výhrady svědomí](#), přesvědčení, náboženství atd. odmítají akceptovat povinnosti jdoucí proti přirozenému právu a [Listině](#). Tato tematika je nesporně velice podnětná, jelikož česká moc výkonná má ještě stále tendence vnímat lidské bytosti a jejich osobní vlastnictví jako jednolitou jí podřízenou masu, kde je jakýkoliv legální i legitimní disent jednoduše umlčován. Tedy podle ústavního soudu nelze automaticky takový mírový odpor vůči tzv. „povinnostem“ nařízeným v rozporu s Listinou potlačovat a sankcionovat. Případ musí být nejprve důkladně zkoumán a obzvláště důvody vycházející z dlouhodobě/konzistentně projevovaného přesvědčení disentující lidské bytosti musí být v jednotlivých případech vyslyšeny a zohledněny. Ostatně dejme slovo některým již publikovaným judikátům:

Naprosto zásadní milník v tomto smyslu představuje rozsudek Ústavního soudu České republiky⁸⁰ v Brně ze dne 3. února 2011, jehož autorem je JUDr. [Jiří Mucha](#) - předseda senátu. Na základě kauzy povinného očkování se tehdy podařilo zabránit moci výkonné v pokračování bezcitné-plošné aplikaci zákona odporujícího v praxi Listině a ústavnímu pořádku ČR právě z důvodů svobody myšlení, svědomí, náboženského vyznání a to na konkrétním lidském příběhu. Lze z toho tedy dovozovat podobné rozhodnutí Ústavního soudu v případě možné budoucí žaloby proti jakékoliv formě legislativy, vyžadující povinné/trvalé/označování - např. tzv. „čipování“⁸¹ - a díky tomu způsobené těžké-konkrétní životní situaci např. pro věřící spoluobčany:

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2011 - „TZ – 6/11“:**

*„Ústavní soud, Brno, 9. února 2011 (TZ – 6/11). Ústavní soud vyhověl stížnosti stěžovatele proti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, kterým bylo zasaženo do jeho ústavního práva svobodně projevovat své náboženství nebo víru zaručeného Listinou základních práv a svobod. **ÚSTAVNÍ SOUD ZDŮRAZNIL POTŘEBU INDIVIDUÁLNÍHO PŘÍSTUPU ORGÁNU VEŘEJNÉ MOCI, KTERÝ ROZHODUJE O VYNUCENÍ NEBO SANKCIONOVÁNÍ ODMÍTNUTÍ ZÁKONNÉ POVINNOSTI PODROBIT SE OČKOVÁNÍ. Podle rozhodnutí Ústavního soudu JE NUTNÉ VZÍT V POTAZ INDIVIDUÁLNÍ DŮVODY TOHO, KDO SE ODMÍTL PODROBIT OČKOVÁNÍ. V případě, že existují okolnosti, které ZÁŠADNÍM ZPŮSOBEM ZASAHOJÍ DO AUTONOMIE DANÉ OSOBY, NESMÍ ORGÁN VEŘEJNÉ MOCI ZMÍNĚNOU POVINNOST PODROBIT SE OČKOVÁNÍ SANKCIONOVAT ČI JINAK VYNUCOVAT.** Současný zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, umožňuje vzít tyto ústavně relevantní úvahy v úvahu při rozhodování o individuálním přestupku.“⁸² „Ústavně konformním omezením základního práva podle čl. 16 Listiny nemůže být bezvýjimečné vynucování povinného očkování proti jakékoliv osobě bez ohledu na individuální specifika případu a na motivaci,*

80 http://cs.wikipedia.org/wiki/Ústavní_soud_České_republiky; <http://www.usoud.cz/>

81 Ústavní soud zatím nezveřejnil judikát přesně ve věci tzv. „čipování“ - viz <http://www.judikaty.info/cz> .

82 http://www.usoud.cz/aktualne/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=1612&cHash=3e0201ea406d5b584f706fb19a9a6cf3

kteřou má daná osoba ve svém rozhodnutí povinné očkování nepodstoupit (IV/c). V případě, že tu jsou takové okolnosti, které zásadním způsobem volají pro zachování autonomie dané osoby a pro výjimečné nesankcionování povinnosti podrobit se očkování, nesmí orgán veřejné moci povinnost podrobit se očkování sankcionovat či jinak vynucovat (IV/d).“ /.../ „**TÍM, ŽE BYLA STĚŽOVATELI ULOŽENA POKUTA ZA TO, ŽE ODMÍTL, ABY JEHO DĚTI BYLY PODROBENY POVINNÉMU OČKOVÁNÍ, MOŽNO HOVOŘIT O OHROŽENÍ ZÁKLADNÍHO PRÁVA STĚŽOVATELE SVOBODNĚ PROJEVOVAT SVÉ NÁBOŽENSTVÍ NEBO VÍRU VE SMYSLU ČL. 16 ODS. 1 LISTINY.**“⁸³

KOMENTÁŘ:

Můžeme také předpokládat, že Ústavní soud bude přihlížet k argumentaci stěžovatele např. vůči povinnému „čipování“ na základě konzistentního, veřejně projevovaného způsobu myšlení, otázek svědomí a především náboženského vyznání. Bude proto velmi důležité, aby každý takový případný stěžovatel mohl všechna tato hlediska z dlouhodobého pohledu na svém životním příběhu prokázat. Viz další část rozsudku Ústavního soudu:

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2011 - „TZ – 6/11“:**

„Zcela jinou otázku ovšem představuje, zda je ústavně konformním omezením základního práva podle čl. 16 Listiny bezvýjimečné vynucování povinného očkování proti jakékoliv osobě, bez ohledu na individuální specifika případu a na motivaci, kterou má daná osoba ve svém rozhodnutí povinné očkování nepodstoupit. /.../ Takovýto výklad nutnosti bezpodmínečně vynutit očkování v každém jednotlivém případě je však v českém právním diskursu předmětem polemiky. Např. veřejný ochránce práv stávající praxi opakovaně kritizuje a upozorňuje na nutnost vytvořit v zákonné úpravě či její interpretaci prostor zohlednění „některých situací, k nimž může v praxi docházet při striktní aplikaci zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví“. Proto veřejný ochránce práv apeloval „zejména na zlepšení komunikace orgánů ochrany veřejného zdraví s rodiči, volbu individuálního přístupu k jednotlivým případům a ve výjimečných a odůvodněných případech neuplatňování sankcí za odmítnutí očkování“ (viz shora cit. Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2004, www.ochrance.cz). Pro rozhodnutí tohoto sporu je podstatný dosah čl. 16 odst. 1 a 4 Listiny na stěžovatelův případ. Ustanovení čl. 16 odst. 4 Listiny nutno vykládat s ohledem na „primát občana před státem, jež nachází výraz v čl. 2 odst. 1, 3 a 4 Ústavy a čl. 1 a čl. 2 odst. 2 a odst. 3 Listiny základních práv a svobod a v zásadě, že státu má být jen tolik, kolik je ho nezbytně třeba“ (viz náleze ze dne 18. 10. 1995 sp. zn. Pl. ÚS 26/94, Sb. n. u., svazek 4, náleze č. 62, vyhlášený pod č. 296/1995 Sb.) a s přihlédnutím k čl. 4 odst. 4 Listiny, podle něhož při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Podle názoru Ústavního soudu ústavní princip, stojící na požadavku zachování maxima jak základního práva, tak s tímto základním právem kolidujícího veřejného zájmu, se promítá do interpretace čl. 16 odst. 4 Listiny tak, že Ústavou požadovaná ochrana individuální autonomie, předpokládaná čl. 16 Listiny, VYŽADUJE, ABY POVINNÉ OČKOVÁNÍ NEBYLO PROTI POVINNÝM SUBJEKTŮM VE VÝJIMEČNÝCH PŘÍPÁDECH VYNUCOVÁNO. /.../ ORGÁN VEŘEJNÉ MOCI, KTERÝ ROZHODUJE O VYNUCENÍ NEBO SANKCIONOVÁNÍ ZÁKONNÉ POVINNOSTI PODROBIT SE OČKOVÁNÍ, MUSÍ PROTO VZÍT V POTAZ VÝJIMEČNÉ STĚŽOVATELEM TVRZENÉ DŮVODY TOHO, PROČ SE ODMÍTL PODROBIT OČKOVÁNÍ. /.../ Současný zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, umožňuje vzít tyto ústavně relevantní úvahy v úvahu při rozhodování o individuálním přestupku. Ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona umožňuje vzít v potaz

ústavněprávní relevanci jednání osoby, která se odmítla podrobit očkování, např. v materiálním znaku přestupku (podle citovaného ustanovení je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně). V této souvislosti Ústavní soud rovněž připomíná institut i ideovou základnu institutu **upuštění od potrestání v kontextu trestněprávním**. Orgán veřejné moci, a v řízení o správní žalobě pak správní soud, vezme při svém rozhodování v úvahu všechny relevantní okolnosti případu, zejména naléhavost danou osobou tvrzených důvodů, jejich ústavní relevanci, jakož i nebezpečí pro společnost, které může jednání dané osoby vyvolat. **Významným aspektem bude také konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby. V situaci, kdy určitá osoba s příslušným orgánem veřejné moci od počátku nijak nekomunikuje, a teprve v pozdější fázi řízení svůj postoj k očkování ospravedlní, nebude zpravidla předpoklad konzistentnosti postoje této osoby a naléhavosti ústavního zájmu na ochraně její anotonomie dán. /.../ Z hodnoty autonomie jednotlivce a jeho primátu na státu, která se promítá též v ustanovení čl. 16 odst. 1 Listiny, nicméně vyplývá právo stěžovatele na to, aby správní orgán při rozhodování o pokutě přihlédl ke všem aspektům jeho případu a výjimečně jeho jednání nesankcionoval z důvodů ochrany základních práv chráněných ústavním pořádkem. Protože Nejvyšší správní soud tyto ústavní aspekty případu nevzal dostatečně v úvahu, Ústavní soud jeho rozsudek, z důvodů shora podaných, zrušil.**⁸⁴

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2003 - „PL.ÚS 6/02“:**

„/.../ koncepce demokratického právního státu je úzce spjata s myšlenkou liberálního státu tolerujícího pluralitu společenských fenoménů a institucí. Princip suverenity státu proto není možno chápat natolik extenzivním způsobem, že mu bude nutně odporovat již jen samotná právní existence jakýchkoliv právních subjektů odvozených z jiné právní skutečnosti než je výslovná akceptace státní moci. Myšlenka liberálního právního státu totiž vychází z toho, že stát má omezovat svoje státní zásahy a vliv pouze na takové případy, kdy je to nezbytné a kdy to jednoznačně koresponduje s veřejným zájmem. Přebujelost státního vlivu a svévolná reglementace společenských jevů je pak ve zjevném rozporu s tímto pojetím. V případě církví a náboženských společností je navíc nutno přihlédnout k tomu, že se jedná často o historické instituce existující kontinuálně v různých formách vlády a v rozdílných státních zřízeních. Stát by proto k těmto institucím představujícím realizaci náboženské svobody měl přistupovat obzvlášť citlivě a měl by velmi bedlivě zvažovat své restriktivní zásahy a omezovat je na skutečně odůvodněné případy.⁸⁵

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2003 - „II.ÚS 227/97“:**

„STÁT JE POVINEN RESPEKTOVAT ONEN AUTONOMNÍ PROSTOR VĚŘÍCÍCH, DO KTERÉHO NEBUDE ZASAHOVAT. (Věřící odmítající povinně „čipovat“ svá zvířata nebo sami sebe se přirozeně domáhají zachování náboženské svobody jako prostoru volného od zásahu státu, pozn. autora.) Ústavní soud ve svém usnesení, č. j. II. ÚS 227/97-10, došel s ohledem na ustanovení čl. 18 odst. 2 Mezinárodního paktu a o občanských a politických právech⁸⁶ k závěru, že stát musí respektovat náboženskou svobodu stěžovatele a nesmí jej nutit přijímat stravu, která odporuje jeho náboženskému vyznání. (Logicky tedy moc výkonná nesmí nutit věřícího člověka, aby implantoval čip svému zvířeti v rozporu se svědomím, vírou atd., pozn. autora.) /.../ Šetření ukázalo, že správa Věznice-P. přijala

84 http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Aktualne_prilohy/2011_02_09.pdf

85 <http://www.judikaty.info/document/uscr/15771/>

86 „Nikdo nesmí být podroben donucování, které by narušovalo jeho svobodu vyznávat nebo přijmout náboženství nebo víru podle své vlastní volby.“, cit. dle http://cs.wikisource.org/wiki/Mezinárodní_pakt_o_občanských_a_politických_právech

taková opatření, která umožnila, aby stěžovatel nebyl ve výkonu své víry dotčen. (Přijme takové opatření např. magistrát příslušného města na území České republiky, aby ochránil práva/svobody svých občanů?, pozn. autora.)⁸⁷

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2010 - „PL.ÚS 9/07“:**

„Ústavní soud konstatuje, že Česká republika je podle čl. 1 odst. 1 Ústavy demokratickým právním státem založeným na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Z uvedeného principu především vyplývá, že Ústavní soud musí vycházet z té vnitrostátní či mezinárodněprávní úpravy, která poskytuje nejvyšší standard ochrany základních práv a svobod. Referenčním kritériem je nyní především čl. 16 odst. 1 a 2 jako speciální ustanovení k čl. 15 odst. 1 Listiny. Míra konkrétnosti těchto ustanovení odráží předchozí trpkou zkušenost, kterou přineslo ignorování formálně přiznaných základních práv v době komunistického režimu v Československu, a zároveň navazuje na lidskoprávní standardy dosažené v civilizovaných zemích.“ (Potlačování mírového disentu přesvědčených občanů proti povinnému čipování v tomto smyslu zřetelně porušuje ústavní principy ČR, pozn. autora.)⁸⁸

Ústavní soud České republiky se také zřetelně vyjádřil k otázkám normotvorby a korektnosti jednotlivých zákonů, vyhlášek, předpisů, které nesmí porušovat jasné ústavní zásady. Systém vynucování povinného čipování tak naplňuje též předpoklady ke svému zrušení jako celku v rámci díkce dotčených zákonných i podzákonných norem (vyhlášek). Podívejme se opět na znění judikátů:

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2007 - „PL.ÚS 2/06“:**

„Z hlediska metodologického je namístež použití testu proporcionality spočívajícího na třech kritériích (srov. kupř. sp. zn. Pl. ÚS 41/02, sp. zn. Pl. ÚS 34/04 – Sbírka rozhodnutí, svazek 32, náleží č. 10, vyhlášen pod č. 98/2004 Sb.; svazek 38, náleží č. 138, vyhlášen pod č. 355/2005 Sb.). Prvním je hodnocení jednoduchého práva hlediskem vhodnosti, jehož obsahem je posuzování zvoleného normativního prostředku z pohledu možného naplnění sledovaného účelu. Není-li daný normativní prostředek způsobilý sledovaného účelu dosáhnout, jde ze strany zákonodárce o projev svévole, jenž se považuje za rozporný s principem právního státu. Druhým krokem uplatnění principu proporcionality je posouzení jednoduchého práva hlediskem potřeby, jež sleduje analýzu pluralitu možných normativních prostředků ve vztahu k zamýšlenému účelu a jejich subsidiaritu z hlediska omezení ústavou chráněné hodnoty. Lze-li zákonodárcem sledovaného účelu dosáhnout alternativními normativními prostředky, je pak ústavně konformní ten, jenž danou ústavně chráněnou hodnotu omezuje v míře nejmenší. Sleduje-li posuzované jednoduché právo na straně jedné ochranu určité z ústavně chráněných hodnot, na straně druhé však jinou omezuje, uplatní se třetí hledisko principu proporcionality, jež vychází z jejich poměrování, resp. představuje metodologii zvažování těchto v kolizi stojících ústavních hodnot. (Např. „čipování“ domácích zvířat má jednoznačné alternativy jako tetování, označení známkou, přívěskem, elektronickým obojkem aj., přičemž výsledný účel, který by měl být díky implantaci mikročipů dosažen, se v mnoha konkrétních případech nepodařilo vůbec naplnit ani prokázat; viz. např. tvrzení náměstka primátora Ostravy v prosinci 2013, že čipování daný problém nevyřeší, pozn. autora.)⁸⁹

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2011 - „TZ – 6/11“ a JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2003 - „PL.ÚS 6/02:**

87 <http://www.judikaty.info/document/uscr/4636/?nohist=&nhid=>

88 <http://www.judikaty.info/document/uscr/38970/?nohist=&nhid=>

89 <http://www.judikaty.info/cz/document/uscr/29528/?nohist=&nhid=>

„/.../ čl. 4 odst. 4 Listiny, podle něhož při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a **taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům než pro která byla stanovena.**“ (Například zjištění, že povinné čipování nenaplnuje svůj účel a ve svém důsledku pouze omezilo práva a svobody občanů i jejich zvířat, obohatilo finančně výrobce/distributory mikročipů včetně osob, které tak úporně prosazovaly povinné implantace cizích elektronických předmětů do živých těl zvířat, pozn. autora.)⁹⁰

- **JUDIKÁT - ÚSTAVNÍ SOUD, 2010 - „PL.ÚS 9/07:**

„Zkoumané ustanovení (např. zákona nebo vyhlášky, pozn. autora) musí být schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. **Není-li právní úprava objektivně způsobilá sledovaného účelu dosáhnout, jde o projev svévole zákonodárce, jenž se považuje za rozporný s principem právního státu.** (např. systém vynucování povinného čipování, pozn. autora) /.../ **Demokratický zákonodárce je při koncipování předpisů zmírňujících (zejména) majetkové křivdy obecně omezen jednak faktickým stavem dotčených věcí (jejich faktickou existencí) a zároveň limitován imperativem minimalizace újmy jednak na jiných právech chráněných zájmech (např. veřejný zájem), jednak na základních právech ve vztahu ke vzniku majetkových křivd nových [ať už kterékoliv straně; srov. např. nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 71/04 ze dne 17. 5. 2005 (N 109/37 SbNU 421; 272/2005 Sb.), část III. B], /.../. 39. **V SITUACI, KDY LZE SLEDOVANÉHO ÚČELU DOSÁHNOUT ALTERNATIVNÍMI PROSTŘEDKY, JE ÚSTAVNĚ KONFORMNÍ TEN, JENŽ DANOU ÚSTAVNĚ CHRÁNĚNOU HODNOTU OMEZUJE V MÍŘE CO NEJMENŠÍ. DLE TOHOTO PRINCIPU JE POVOLENO POUŽITÍ POUZE NEJŠETRNĚJŠÍHO – VE VZTAHU K DOTČENÝM ZÁKLADNÍM PRÁVŮM A SVOBODÁM – Z VÍCE MOŽNÝCH PROSTŘEDKŮ.** (opět viz výše uváděné alternativy čipování: označení známkou apod., pozn. autora) /.../ 44. Újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních. (Povinné čipování nebylo nikdy definováno jako veřejný zájem a není ani zavedeno na území ČR plošně zákonem, pozn. autora.)“⁹¹**

- **JUDIKÁT - NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD, 2011 - „4 ADS 105/2011 - 42“:**

„Tak například v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 482/02, ze dne 8. 4. 2004 Ústavní soud připomíná povinnost **šetřit podstatu a smysl práva** (čl. 4 odst. 4 Listiny) s imperativem zákazu případného omezení /.../ práva **ve větší než přiměřené míře.** Taktéž ve věci sp. zn. I ÚS 1849/08, Ústavní soud zdůrazňuje, že materiální pojetí právního státu znamená, že **orgány veřejné moci jsou povinny se pohybovat nejen z hlediska formálního v hranicích svých pravomocí a kompetencí stanovených ústavním pořádkem (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), ale že výkon těchto pravomocí musí být také po obsahové (materiální) stránce v souladu se základními principy, vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku.** Orgán veřejné moci proto vykonává určitou pravomoc a kompetenci **ultra vires** (mimo pravomoc, pozn. autora) také tehdy, pokud svým jednáním nesleduje určitý předvídatelný a racionálně zdůvodnitelný účel (např. **ostravští radní** nejsou schopni ani předvídat dopad povinného čipování, předložit veřejnosti s tím spojená relevantní data a již dopředu dokonce tvrdí, že čipování stejně sledovaný účel nenaplní, pozn. autora), **pro který mu byla určitá pravomoc a kompetence svěřena, resp. tehdy, NARUŠUJE-LI SVÝM, BYŤ O ZÁKON SE**

90 http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Aktualne_prilohy/2011_02_09.pdf;
<http://www.judikaty.info/document/uscr/15771/>

91 <http://www.judikaty.info/document/uscr/38970/?nohist=&nhid=>

OPÍRAJÍCÍM POSTUPEM⁹², ZÁKLADNÍ PRÁVA DOTČENÝCH OSOB VÍCE, NEŽ JE NEZBYTNĚ NUTNÉ K TOMU, ABY BYL JEŠTĚ DOSAŽEN ZÁKONEM STANOVENÝ ÚČEL. (viz již výše popsané otázky kolem výkladu paragrafu 13b zákona na ochranu zvířat proti týrání a z něj vycházejících vyhlášek měst a obcí o povinném čipování, pozn. autora.)⁹³

V souvislosti s výše podrobně popsanou a vysvětlenou právní situací je zarážející, že část představitelů měst/obcí v České republice nejedná při výkonu svých funkcí s náležitou péčí, podrobně nezkoumá to, co schvalují, jaký to bude mít dopad a mají spíše tendence dosáhnout svého předem stanoveného cíle „všemi prostředky“ bez ohledu na Ústavu nebo Listinu či dokonce na zachování práv/svobod svých občanů. Tito politici by mohli zvolit šetrnější řešení, citlivější přístup

92 Viz „**Nezákonným je rozhodnutí, které je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem.** a přitom ještě nejde o tak intenzivní rozpor, aby bylo možno usuzovat, že rozhodnutí neexistuje, tj. že je nicotné. **Nezákonnost může být vyvolána buď chybnou aplikací hmotného práva** (pak půjde o nezákonnost v tom smyslu, jak o ní hovoří § 78 odst. 1 s. ř. s.), nebo práva procesního. Procedurální pochybení mohou mít charakter nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebo vad řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s.]; tyto vady řízení jsou však v rámci soudního řízení relevantní pouze pokud jde o tzv. vady podstatné, tj. pokud porušení procesního práva mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.“, cit dle http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2001/0076_6A_0100096A_prevedeno.pdf. Viz dále také rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96 (zveřejněn na www.nssoud.cz): „**Pojmy nicotnosti a neplatnosti správního aktu nelze navzájem směřovat, neboť každý z nich má svůj vlastní a vzájemně odlišný obsah. Nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze.** Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí.“, cit. dle http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0136_2Afs_0500066A_prevedeno.pdf; „**Teorie považuje za nicotný správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit.** Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, nesmyslnost či neexistence vůle. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času. Nicotný akt nikoho nezavazuje a nikdo jej není povinen respektovat, neboť mu nesvědčí presumpce správnosti (srov. Staša, J. in Hendrych, D. a kol.: *Správní právo. Obecná část*. 5. vydání. C. H. Beck, Praha, 2003, s. 136-141). /.../ Citovaná judikatura dospěla k závěru, že k nicotnosti je soud povinen hledět z úřední povinnosti. Vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje (co není osobou v právním slova smyslu), **nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí** (např. uložení povinnosti podle již zrušeného předpisu). Nicotný akt nelze měnit, proto je nicotností automaticky stíženo i rozhodnutí o odvolání či o rozkladu, které mění nicotné rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V době předcházející účinnosti soudního řádu správního pak soudní praxe nicotná rozhodnutí při neexistenci jiné možnosti jejich odklizení - přestože přísně teoreticky vzato vlastně neexistovala - rušila z důvodu ochrany právní sféry jejich adresáta, neboť správní orgán, který je vydal, by i z takového nicotného rozhodnutí, které nadto mohlo posloužit jako exekuční titul, (byť neprávem) mohl vůči jeho adresátu vyvozovat právní závěry.“, cit dle http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2001/0076_6A_0100096A_prevedeno.pdf; „**Díl 7. Nicotnost rozhodnutí.** § 77. (1) Nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. (2) **Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným,** anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního. (3) Pokud se důvod nicotnosti týká jen některého výroku rozhodnutí nebo vedlejšího ustanovení výroku, je nicotná jen tato část, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatního obsahu.“, cit. dle zákona č. 500/2004 Sb., *Správní řád v aktuálním znění* - <http://www.mvcr.cz/soubor/uplne-zneni-spravniho-radu-k-1-7-2013-pdf.aspx>

93 <http://www.judikaty.info/document/nsscr/25738/?nohist=&nhid=>

k lidské jedinečnosti a úctu ke svobodě, ale oni si vždy vyberou tu nejdrsnější variantu. Přitom ani netuší, zda to bude fungovat. Řečeno slovy jednoho nejmenovaného zastupitele z velkého města na severu ČR - radikálního zastávce nucení lidu i zvířat k čipování:

„Kámo - podívej: My jsme ti pořádní chlapi z těžkého průmyslu. Co nám bude kdejaký ústavní nebo správní soudce vykládat o svobodách. Do kotelen s nimi a k lopatě! Ať nám do toho nekecají! Hlavně, abychom splnili náš plán; všechno ostatní je vedlejší. My si je zkrátka všechny 'kurňa' očipujeme a basta!“⁹⁴

Jenže nechvalně proslulé heslo „Když se kácí les, létají třísky“ nelze už v našem právním státě uplatňovat přes dvě desetiletí. Mnoha vlivným osobnostem, které se zuby nehty drží u moci řadu let: to však stále nedochází. Nejsou schopny důkladně prověřit všechny právní/faktické možnosti, zvážit rizika a hlavně nevykládat legislativu jen tím způsobem, který je výhodný pouze pro město a jeho mocenské struktury. Mají na to přitom celé týmy daňovými poplatníky „nechtíc“ dobře zaplacených odborníků. Politická arogance jde přesto tak daleko: Dokonce jsou posléze občané vyzýváni, aby své volené zastupitele - „velkomožné pány“ - nepoučovali a neříkali jim slušně na jednání zastupitelstva, jak by měli politici dělat svou práci; zvolení zástupci lidu zkrátka obyvatelstvo rovnou vyzvou, aby se s nimi občané soudili, když se jim nějaké to „legislativní násilí (vyhláška)“ nelíbí. Přitom si politici ani nevzpomenou, že se nejsou toho „lidu“ vůbec schopni ani zeptat na názor, že jej neustále bombardují výzvami k zodpovědnosti, přemýšlení, zvažování. Když to občané činí: je to podle politiků také špatně. Přitom to oni sami politici se chovají nezodpovědně (viz údaje výše i dále v textu o neschopnosti předložit jasné údaje o čipování). I tak chutná moc. I tak chutná svoboda vyvolených. Jde o tristní stav, který se bohužel projevuje po čase u všech osob zastávajících léta letoucí stejnou nebo neustále vyšší funkci. Vůbec přitom nezáleží, ze které politické strany/hnutí nebo režimu či doby se takoví lidé rekrutují.

Podívejme se nyní ve světle informací z předchozích stran našeho výkladu na situaci v již zmíněném městě Ostravě, kde po celý rok bojují občané všemi mírovými/slušnými prostředky pod vedením pana [Petra Hadašoka st. a jeho Petice](#) vůči tzv. „povinnému čipování“. Tito lidé se za tu dobu stali v dané oblasti odborníky a prozkoumali otázku trvalého označování ze všech možných pohledů. Dále se v této oblasti vzdělávají. Učí se právním předpisům. Nabízejí ruku ke spolupráci všem zastupitelům. Neustále je upozorňují na úskalí vynucování implantací cizích elektronických předmětů do živých těl zvířat. Je tedy s podivem, že místní politická reprezentace nechce žádné logické a právní, faktické/zkušenostní argumenty často ani slyšet. Již nejednou dokonce použila metody [cenzury](#). **Dále mermomocí hodlá vynucovat čipování dle vyhlášky č.9/2012, i když byla upozorněna - viz právní teze výše - na nezákonnost takového jednání v případě psů již označených známkou nebo jiným způsobem, řádně zaevidovaných, zaplacených, o které je korektně pečováno a necestují se svými držiteli za hranice ČR, ani nejsou využíváni k obchodní činnosti.**

Doslova „ukázkové“ vystoupení předvedl z tohoto hlediska na [prosincovém zasedání](#) zastupitelů roku 2013 pan ředitel Městské policie Ostravy [Mgr. Zdeněk Harazim](#): Vyjádřil se k výše zmíněnému paragrafu 13b zákona [č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů](#) tak, že tam povinnost čipovat zvířata je, že to může „*skutečně potvrdit*“. Zároveň vysvětlil praktický postup městské policie a zaměstnanců útulku: Pokud naleznou psa, „*kteřý volně pobíhá a není označen čipem*“, tak mu ten čip implantují - „*v útulku ho očipujeme*“ - a přihlásí do evidence.

Tedy občané, kteří mají např. tetované psy nebo jinak (známkou, přívěskem atd.) své domácí mazlíčky označené, jsou podle vysvětlení pana ředitele vystaveni dvojímu nebo i víceroznačení, posléze také již výše zmiňovanému vícečetnému zdanění včetně zdravotních aj. rizik

⁹⁴ Autor výroku proneseného mimo oficiální jednání města sice souhlasil se zveřejněním, ale důrazně odmítl, aby bylo uvedeno jeho jméno i název lokality.

čipování + s tím souvisejícím - v mnoha případech - likvidačním nákladům, které budou identifikovaným chovatelům účtovány⁹⁵ v souladu se stále rostoucími cenami a povinností vyplácet **nálezne**. Postup podřízených pana ředitele navíc koliduje s Novým občanským zákoníkem⁹⁶, jelikož i uprchlý/toulavý pes má většinou ještě svého chovatele a nelze s ním nakládat jako s opuštěným zvířetem⁹⁷ (viz definice v předchozí části textu) až do uplynutí zákonem stanovené lhůty⁹⁸ a zjištění faktického stavu. O tom, o jaké zvíře se jedná, musí nejprve proběhnout šetření také dle § 3, písmena i) zákona č. 246/1992 Sb. v aktuálním znění⁹⁹ a nikoliv, že bude hned takové zvíře čipováno, protože proces očípování zvířete se všemi svými doplňujícími úkony včetně registrace do různých databází (právní spory o určení vlastnictví) může způsobit jeho chovateli nemalou škodu a představuje zásah do jeho práv. Pro rámcové srovnání: motor automobilu také nelze **očipovat** bez

95 Viz např. zákon č. **166/1999 Sb.**, o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů v aktuálním znění a jeho **paragraf č. 42** odst. 5: „Chovatel je povinen **uhradit náklady** vynaložené na péči o odchycené zvíře v útulku pro zvířata.“; nový Občanský zákoník: „§ 1052. (1) Ztracenou věc vrátí nálezce tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkov **proti úhradě nutných nákladů a nálezne**.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

96 Viz Důvodová zpráva k Novému občanskému zákoníku: „Domácí zvířata jsou taková, jejichž druh se přidržuje člověka a na svobodě ve volné přírodě buď nežije vůbec (např. kůň), anebo zpravidla (např. holub). **Zaběhne-li se domácí zvíře, uplatní se na ně právní pravidla o ztracené věci do té míry, pokud speciálně pro ně nejsou stanovena zvláštní pravidla. K § 1044 až 1059: Od věci a zvířat, která nikomu nepatří, nutno odlišit případ věci nalezené. Zatímco v prvním případě jde o věci bez vlastníka a zvířata bez pána, v druhém se jedná situaci, kdy vlastník ztrátou věci pozbyl jen její držbu, ale nikoli vlastnické právo k ní. Proto musí být jeho vlastnické právo šetřeno a zákon musí vlastníku poskytnout možnost, aby se své věci opět ujal.** (Možnost vzít ztracené zvíře zpět, nikoliv povinnost tak skutečně učinit, pozn. autora.) Předně se stanoví, že nalezená věc musí být vrácena tomu, kdo ji ztratil. **Není-li to možné** (mj. z důvodů, že ji její vlastník již nechce, pozn. autora), **musí být nález oznámen obci, kde byla ztracená věc nalezena.** Obec pak oznámí nález věci, zpravidla jen způsobem v místě obvyklým, ledaže jde o nález o značné hodnotě, u něhož se vyžaduje, aby snaha zjistit jejího vlastníka byla při neúčinnosti prvního oznámení byla intenzivnější. Nalezená věc musí být uschována; přitom se ponechává obci na vůli, aby tak učinila sama, popř. aby věc ponechala v detenci nálezce či ji předala do úschovy jiné osobě. Pokud se vlastník do roka přihlásí, věc se mu vydá, odečtou se však náklady spojené s její úschovou, případně též s vyhlášením nálezu, dále případně náklady nálezce a nálezne. Nepřihlásí-li se vlastník do roka, ponechá se věc nálezci v detenci s tím, že věc musí být vrácena i později se přihlásivšímu vlastníkov. Leč nepřihlásí-li se vlastník ani do tří let, stane se vlastníkem věci nálezce. **Právo věc užívat i vlastnické právo k nálezu může nálezce odmítnout, pak věc případně obci. Doplňuje zvláštní pravidlo, jak postupovat, pokud dojde k nálezu zvířete, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka. Stanoví se též povinnost nálezce, případně obce o zvíře pečovat s péčí řádného hospodáře. Ustanovení o nálezu týkající se věcí se použije i na zvířata, pokud to vyhovuje povaze zvířete jako živého tvora a pokud návrh neobsahuje ustanovení zvláštní.** Zvláštní úprava se navrhuje ve vztahu k nalezeným zvířatům určeným zjevně k zájmovému chovu, tedy k chovu zvířete v domácnosti pro potěšení a jako společníka, nikoli za účelem spojeným s majetkovými a výdělečnými zájmy. V těchto případech není z praktických důvodů vhodné, mj. i vzhledem k narůstajícím nákladům, aby se obec, popřípadě nálezce, starali o zvíře až po dobu tří let. Proto se po vzoru nedávné novely švýcarského ZGB (čl. 722) účinné od r. 2003 navrhuje zjednodušit a zkrátit lhůty obecně stanovené pro neživé nálezy tak, že **nálezce může nabýt vlastnické právo k zvířeti již po uplynutí dvou měsíců od vyhlášení nálezu**, popřípadě, že - nemá-li nálezce zájem zvíře nabýt a bude-li zvíře svěřeno zvířecímu útulku - **bude zvířecí útulek oprávněn po uplynutí dvouměsíční** (v zákoně je ovšem již uvedena lhůta delší - 4 měsíce - viz § 1059, pozn. autora) **lhůty se zvířetem volně naložit, tj. zejména mu nalézt nového pána (a teprve posléze po nabytí vlastnického práva jej i očipovat, pozn. autora).**“, cit. dle <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122>

97 Nový Občanský zákoník: „§ 1051. Má se za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

98 Nový Občanský zákoník: „§ 1058. (1) Je-li nalezeno zvíře, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka, oznámí nálezce nález bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno. (2) Osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme vlastník. § 1059. (1) Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu a **nepřihlásí-li se o ně nikdo do DVOU MĚSÍCŮ od vyhlášení nálezu**, nabude k němu nálezce vlastnické právo. (2) Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabýt nechce, a svěřil-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, **pokud se o ně nikdo nepřihlásí DO ČTYŘ MĚSÍCŮ ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno.** Byl-li nález vyhlášen až po předání zvířete, počne lhůta běžet od vyhlášení nálezu.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

souhlasu vlastníka. Úkony čipování již označeného zvířete je navíc možné pokládat bez souhlasu chovatele psa za neoprávněnou prohlídku majetku v osobním vlastnictví. - Opět dílčí srovnání: Auto může městská policie sice odtáhnout, ale nikoliv prohledávat a dělat na něm úpravy. - Něco takového je bez soudního příkazu trestným činem. Navíc samotná implantace mikročipu není důležitá pro zachování veřejného pořádku, obzvláště v případě již jiným způsobem - třeba psí známkou - označených zvířat. Z hlediska uprchlých psů s rodokmenem (samozřejmě nejen jich), kteří se účastní prestižních soutěží, lze očekávat provedením očipování proti vůli majitele značnou újmu rozšířenou novým Občanským zákoníkem také na oblast osobních pocitů chovatele (§ 2951, odst. 2; § 2971)¹⁰⁰. Majetková i nemajetková náhrada vzniklé škody může být posléze po zodpovědných osobách s úspěchem vymáhána¹⁰¹ - viz např. vítězství polských chovatelů v rámci tamější justice.

Pan Mgr. Zdeněk Harazim ještě ke všemu posléze navrhl (pravda snad ve snaze pomoci nalézt nejméně nákladnou variantu) provedení povinného čipování těmi nejlevnějšími čipy za cca „90,- Kč bez DPH“¹⁰² a zdůraznil, že je schopen takové starší implantáty ostravským městským obvodům zajistit. Jsou s nimi už prý osmnáctileté zkušenosti.

Před podobnými typy starších a velmi levných mikročipů ovšem odborníci důrazně varují. Hrozí zde mohutné náhrady vzniklých škod a právní postihy zodpovědných osob nejen podle nového Občanského zákoníku.¹⁰³

99 Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění: „§ 3. Pro účely tohoto zákona se rozumí /.../ opuštěným zvířetem zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal,“ cit. dle <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049412.html>

100 Nový Občanský zákoník: „§ 2951. (1) Škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích. (2) Nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučněním. Zadostiučnění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.“ „§ 2971. Náhrada nemajetkové újmy. Odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“ cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

101 Nový Občanský zákoník: „§ 2969. Náhrada při poškození věci. (1) Při určení výše škody na věci se vychází z její obvyklé ceny v době poškození a zohlední se, co poškozený musí k obnovení nebo nahrazení funkce věci účelně vynaložit. (2) Poškodil-li škůdce věc ze svévole nebo škodolibosti, nahradí poškozenému cenu zvláštní oblíbenosti. § 2970. Náhrada při poranění zvířete. Při poranění zvířete nahradí škůdce účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu. Náklady spojené s péčí o zdraví nejsou neúčelné, i když podstatně převyšují cenu zvířete, pokud by je vynaložil rozumný chovatel v postavení poškozeného. § 2971. Náhrada nemajetkové újmy. Odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“ „§ 2945. Škoda na odložené věci (1) Je-li s provozováním nějaké činnosti zpravidla spojeno odkládání věcí a byla-li věc odložena na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se takové věci obvykle ukládají, nahradí provozovatel poškození, ztrátu nebo zničení věci tomu, kdo ji odložil, popřípadě vlastníku věci. Stejně nahradí škodu provozovatel hlídání garáží nebo zařízení podobného druhu, jedná-li se o dopravní prostředky v nich umístěné a o jejich příslušenství.“ cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

102 „Podnik, který má dominantní postavení, může tuto svou výhodu zneužít. Mezi zneužití tohoto postavení patří například: vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách nebo dlouhodobé nabízení a prodej zboží za nepřiměřeně nízké ceny. /.../ Pokud je ale cena nastavena na příliš nízkou úroveň, představuje to negativní soutěžní jev a takové ceny jsou označeny za predátorské. Za predátorské chování lze označit takové chování podniku s dominantním postavením, kdy nastaví ceny tak nízko, že dobrovolně podstupuje ztráty. /.../ „Jako přímé důkazy mohou sloužit např. zápisy z jednání zastupitelského orgánu podniku či jiné strategické plány nebo záznam o komunikaci, kde je tento úmysl zmiňován.““ cit. dle http://cs.wikipedia.org/wiki/Dominantní_postavení_na_trhu

103 Nový Občanský zákoník: „§ 2936. Kdo je povinen někomu něco plnit a použije při tom vadnou věc, nahradí škodu

Městská policie ovšem také přeci nemůže sloužit jako zprostředkovatelka obchodní činnosti /SIC!/. Plní ze zákona úplně jiné úkoly definované předně paragrafem č. 2 zákona č. [553/1991 Sb.](#) o obecní policii v aktuálním znění. Mezi zadání strážníků rozhodně nepatří dohazování zakázek spřízněným firmám s „podkožními mikročipy“.

Pan ředitel Harazim dále přednesl svůj návrh na tzv. **hromadné čipovací akce** (velké množství lidí i psů na jednom místě). Ty ovšem důrazně **odmítají veterináři** včetně těch z [Ostravy](#) pro reálná zdravotní rizika a z důvodů hrozby narušení veřejného pořádku; navíc opět půjde o potlačení svobodné hospodářské soutěže.

Pan Mgr. Harazim zároveň zmínil další velice důležitý bod, že totiž podle paragrafu č. [1053 odst. 2](#) nového Občanského zákoníku jsou obce a města povinny se o nalezené zvíře postarat, zjistit vlastníka a vyzvat jej k převzetí věci.¹⁰⁴

Zde musíme ale především dodat ono příslovečné B. Úřední osoby si budou muset zvyknout na fakt, že od 1. ledna 2014 již dle dikce nového Občanského zákoníku **zvíře není pouhou věcí, nýbrž „živým tvorem“ se zvláštním významem a hodnotou**. Ovšem i nadále se na něj budou vztahovat paragrafy upravující zacházení s věcmi, pokud to ovšem neodporuje povaze živého tvora (např. není možné zvíře „rozdělit“ na části v rámci majetkového vyrovnání nebo umístit psa fixovaného na pána do [zastavárny](#) apod.).¹⁰⁵

Panu řediteli Městské policie v Ostravě lze dále dobře poradit, aby podrobně proškolil své podřízené v dikci nového Občanského zákoníku a to nikoliv jen s ohledem na zájmy vážených radních, kteří jej zaměstnávají, nýbrž všech občanů města. Zabrání se tak zbytečným stížnostem lidí na neprofesionalitu/neznalost zákona při zajišťování veřejného pořádku.

Vzhledem k výše řečenému by měla mít městská policie a zaměstnanci útulků povědomost, že držitel/vlastník/pán např. nalezeného psa nemusí dle **minulé** i **současné** (nový Občanský zákoník - viz dále tzv. „**derelikce**“ - a zákon č. [166/1999 Sb.](#), o veterinární péči) známé právní úpravy¹⁰⁶ své

způsobenou vadou věci. To platí i v případě poskytnutí zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb.“ „§ 2939. (1) Škodu způsobenou vadou movité věci určené k uvedení na trh jako výrobek za účelem prodeje, nájmu nebo jiného použití nahradí ten, kdo výrobek nebo jeho součást vyrobil, vytěžil, vypěstoval nebo jinak získal, a společně a nerozdílně s ním i ten, kdo výrobek nebo jeho část označil svým jménem, ochrannou známkou nebo jiným způsobem. (2) Společně a nerozdílně s osobami uvedenými v odstavci 1 hradí škodu i ten, kdo výrobek dovezl za účelem jeho uvedení na trh v rámci svého podnikání. (3) Škoda na věci způsobená vadou výrobku se hradí jen v částce převyšující částku vypočtenou z 500 EUR kursem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou v den, v němž škoda vznikla; není-li tento den znám, pak v den, kdy byla škoda zjištěna. § 2940. (1) Nelze-li výrobce určit podle § 2939, nahradí škodu i každý dodavatel, pokud poškozenému při uplatnění práva na náhradu škody do jednoho měsíce nesdělí, kdo je výrobcem nebo kdo mu výrobek dodal. (2) Jedná-li se o dovezený výrobek, pak nahradí škodu každý dodavatel, i když je výrobce znám, pokud poškozenému ve lhůtě nesdělí, kdo je dovozcem. § 2941 (1) Výrobek je ve smyslu § 2939 vadný, není-li tak bezpečný, jak to od něho lze rozumně očekávat se zřetelem ke všem okolnostem, zejména ke způsobu, jakým je výrobek na trh uveden nebo nabízen, k předpokládanému účelu, jemuž má výrobek sloužit, jakož i s přihlédnutím k době, kdy byl výrobek uveden na trh.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

104 Nový Občanský zákoník: „§ 1053. (1) Obec vyhlásí nález obvyklým způsobem. Nepřihlásí-li se v přiměřené době ten, kdo věc ztratil a má-li věc značnou hodnotu, učiní obec vhodné opatření, aby nález vešel v širší známost. (2) Zjistí-li obec sama vlastníka, zejména z nezaměnitelného označení věci, oznámí mu nález a vyzve ho, aby si věc převzal.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

105 Nový Občanský zákoník: „§ 494. Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

106 Viz např. § 42, odst. 5 zákona č. [166/1999 Sb.](#), o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon) v aktuálním znění: „Není-li znám chovatel, jemuž by mělo být odchycené zvíře vráceno podle odstavce 3 písm. a), anebo **nelze-li je vrátit chovateli z jiného důvodu**, osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře a) nabídne občanskému sdružení, jež se podílí na plnění úkolů ochrany zvířat, anebo b) umístí v útulku pro zvířata. Chovatel je povinen uhradit náklady vynaložené na péči o odchycené zvíře v útulku pro zvířata.“, cit. dle <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100050537.html>

označené zvíře (čipem, tetováním, známkou nebo jiným způsobem) převzít zpět. Tedy ani zde povinné čipování nepomůže ke zmenšení populací toulavých/opuštěných psů, neboť ochrana zvířete není definována jako v případě lidského dítěte. Původní vlastník/držitel/chovatel/pán nemá k nalezenému zvířeti vyživovací povinnost. Naopak má právo - jakkoliv to pro naši nynější společenskou náladu zní nepřijatelně a je to bez vlivu na platnost jiné legislativy na ochranu zvířete (viz zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, § 4, odst. 1 písmeno s; § 6)¹⁰⁷ - např. domestikovaného psa vypustit do jeho přirozeného prostředí, nepřevzít si jej z útulku, nebo jej naopak útulku po nálezů předat (viz výše uváděný paragraf č. 1053 odst. 2 nového Občanského zákoníku), věnovat zvíře jiné osobě, která není uvedena v chovatelských registrech a to kdykoliv, činit celou řadu dalších úkonů jako svéprávná lidská bytost ve svobodném právním státě, ale také má právo zvíře vyhnat, opustit jej jako jeho pán: viz paragrafy 1045¹⁰⁸, 1048¹⁰⁹, 1050¹¹⁰ nového Občanského zákoníku (bez vlivu na ustanovení zákona č. 246/1992 Sb., § 4, odst. 1 písmeno s; § 6). Popření tohoto práva tzv. derelikce¹¹¹ by vytvořilo naprosto zoufalé a bezvýhodné situace jak pro člověka (např. dary domácích mazlíčků nebo přirozené přírůstky mláďat, kterých by se absurdně nebylo možné zřeknout a předat je jiným lidem), tak pro zvíře (kruté vynucování života s člověkem, který daného domácího mazlíčka nemá rád a není schopen se o něj z objektivních příčin postarat; cestovatelské pudy u koček, holubů, výlety psů v době rozmnožování a další zcela přirozené věci, jejichž popření zvíře týrá a jde proti záměrům Stvořitele aj. absurdity zaměřené proti lidské i zvířecí přirozenosti).

Je třeba mj. též vnímat stále platný náboženský a historický kontext slov: pán - člověk, který panuje nad zvířaty dle přirozeného práva, které stojí nad jakýmkoliv pozemským zákonodárcem nebo jeho legislativou (viz vysvětlení a judikáty Ústavního soudu v úvodní části textu): „I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad

107 Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění: „§ 4. (1) Za týrání se považuje (.../s) opustit zvíře s výjimkou zvířete volně žijícího s úmyslem se ho zbavit nebo zvíře vyhnat, (.../ § 6. Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo je vyhnat. Za opuštění zvířete se nepovažuje vypuštění zvířete do jeho přirozeného prostředí, pokud je to vhodné z hlediska stavu zvířete a podmínek prostředí. (.../ § 13. Ochrana zvířat v zájmových chovech. (.../ (2) Každý, kdo chová zvíře v zájmovém chovu nebo se ujal toulavého, případně opuštěného zvířete, odpovídá za jeho zdraví a dobrý stav; za splnění této povinnosti se považuje i oznámení místa nálezů obci nebo předání toulavého, případně opuštěného zvířete do útulku.“, cit. dle http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation§ion=1&id=39964&name=246/1992

108 Nový Občanský zákoník: „§ 1045. (1) Věc, která nikomu nepatří, si každý může přivlastnit, nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci. Movitá věc, kterou vlastník opustil, protože ji nechce jako svou držet, nikomu nepatří.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

109 Nový Občanský zákoník: „§ 1048. Domácí zvíře se považuje za opuštěné, pokud je z okolností zřejmý vlastníkův úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. To platí i o zvířeti v zájmovém chovu.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

110 Nový Občanský zákoník: „§ 1050. (1) Nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, má se za to, že ji opustil. Byla-li movitá věc, která pro vlastníka měla zřejmě jen nepatrnou hodnotu, zanechána na místě přístupném veřejnosti, považuje se za opuštěnou bez dalšího.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

111 Viz Důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku: „**Opuštěná (derelinkvovaná) věc je taková, kterou její vlastník opustí s úmyslem již nebýt jejím vlastníkem. Mohou být i některé případy sporné, proto se navrhuje stanovit, že účinky derelikce nastávají, nevykonává-li vlastník k věci své právo po stanovenou dobu. Vzhledem k tomu, že určité věci, zejména věci nemovité, jsou zapsány v příslušných veřejných seznamech, musí být novému vlastníku umožněno, aby se domohl uvedení stavu zápisů do souladu s nově vzniklým právním poměrem. Zvláštní ustanovení se vztahují k zvířatům. Vzorem těchto pro tuto úpravu jsou opět standardní zákoníky (rakouský, německý, švýcarský, italský). Je třeba na tomto místě zdůraznit, že ustanovení o zvířatech neřeší jiné otázky než nabytí a pozbytí vlastnického práva ke zvířeti. Je-li např. vypuštění exotického ptáka nebo tropické ryby do volné přírody s úmyslem nadále zvíře nevlastnit (z hlediska úpravy vlastnictví tedy derelikce) týráním zvířete podle jiného právního předpisu, úprava občanského zákoníku na tom nic nemění. Občanský zákoník ale musí odpovědět na otázku, zda k zvířeti trvá vlastnické právo dosavadního vlastníka, popř. za jakých podmínek dosavadní vlastník vlastnické právo k zvířeti ztratí a za jakých podmínek ke zvířeti může nabýt vlastnické právo někdo jiný.**“, cit. dle <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122>

nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.““; zvíře nikdy nemůže panovat skrze zákon nad člověkem.

Nutno podotknout: V České republice žijí stovky tisíc věřících lidí a vzhledem k již dříve uvedeným právním skutečnostem jim nelze zakazovat vyznávat svou víru, přesvědčení, náboženství. Jde o ústavně chráněnou hodnotu!

Otázku přeplněných útulků tedy povinné čipování **opět nevyřeší**. Praktické zkušenosti navíc potvrzují, že zvíře starší pěti let, byť očiřované, je velice těžké znovu umístit k novému/vhodnému a láskyplnému vlastníkovi. Většinou dožije v útulku a nebo bude tzv. ze zdravotních důvodů utraceno.¹¹² **Vrátit opuštěné zvíře tomu, kdo je opustil, zřekl se ho a vyžadovat po takovém chovateli najednou láskyplný vztah, když přitom máváte fakturou s hrůzyplnou sumou za všechny úkony provedené v útulku: je nereálné.** Vynucováním povinného čipování a všech s tím souvisejících kontrolních kroků dojde k budoucímu týrání zvířete, ke zbytečným konfliktům s občany včetně nárůstu **zabíjení a likvidace domácích zvířat**. Každý soudný člověk přeci chápe, že daleko humánnějším způsobem než utýrání nebo zabití zvířete je v této souvislosti nalezení nového chovatele, nebo předání živočicha do útulku a v extrémní situaci vypuštění zvířete do jeho přirozeného prostředí - což může být v případě domestikovaných zvířat také městská zástavba (při akceptaci možnosti legálního postihu - viz zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění, § 4, odst. 1 písmeno s; § 6). Navíc děsivé náklady za jeden den pobytu ztraceného/zatoulaného zvířete v útulku včetně související/poskytnuté veterinární aj. neobjednané/nevyžádané „čipovací“ péče a podle nového Občanského zákoníku dokonce i finanční nálezná¹¹³: to vše bude donekonečna a ještě rychleji bezcitně uvalováno na nebohé/řádné chovatele domácích mazlíčků. Opět bez kontroly lidu a možnosti ovlivnit fakturovanou cenu na základě svobodné tržní soutěže (ostravský útulek s nikým soutěžit nemusí, neboť je financován z veřejných rozpočtů a patří městu). Postihování budou především chovatelé zatoulaných zvířat, kterým jejich mazlíčci pouze občas utečou a přitom platí městu za psa poplatek, aby jim tyto situace pomohlo řešit, nikoliv, aby byli tito lidé ještě navíc díky své poctivosti a identifikovatelnosti postihováni. Bude ovšem v takové situaci držitel/pán zvířete vůbec ještě kdy chtít přijmout svého uprchlého domácího mazlíčka zpět - třeba důchodci?

Povinné čipování nyní dostává v Ostravě právě díky zdejší vyhlášce č. 9/2012 - viz např. § 13b odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění - nádech nikdy nekončícího krutého/dobrého byznysu. **Jako řešení přitom odborníci v této souvislosti doporučují politikům na základě praktických zkušeností a hrozících právních problémů především v městských aglomeracích raději investice (nemusí jít o peněžní investici) do oblastí prevence a programů soužití lidí se zvířaty a nikoliv vynucování povinného čipování.** Chce to však čas, kreativně-motivační myšlení a používání více mozkové části lidského těla

112 § 42, odst. 3 písmeno b zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon) v aktuálním znění: *Zvíře „ b) utratí, rozhodne-li tak krajská veterinární správa z nákazových nebo diagnostických důvodů, vyžaduje-li to povaha nebezpečné nákazy a okolnosti případu; náklady na utracení6) zvířete hradí stát.*“, cit. dle <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100050537.html>

113 Nový Občanský zákoník: „§ 1056. (1) Nálezná náleží nálezci i tehdy, když lze vlastníka zřejmě poznat ze znamení na věci, nebo z jiných okolností. (2) Nálezná činí desetinu ceny nálezu. Má-li však ztracená věc hodnotu jen pro toho, kdo ji ztratil, nebo pro jejího vlastníka, náleží nálezci nálezná podle slušného uvážení.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

než okované boty biřiců a šermování s paragrafy.

Udržování v chodu složitého systému povinného čipování vytváří nezanedbatelné náklady¹¹⁴ včetně vznikajícího nového „byznysu“ s požadavky na vyplácení nálezného¹¹⁵ ať již původním soukromým držitelem zvířete nebo **samotnou obcí/městem** dle nového Občanského zákoníku. Všechny tyto částky nejsou a nebudou jednorázové. Vytvářejí nové povinnosti úředníkům, policii i lidem. Zvířata se stejně dále budou rodit, budou dále cestovat mezi městy, obcemi, pozemky, obydlími, budou se i přes existenci zákona toulat¹¹⁶ a žádný lidský nesmyslný předpis na tom nikdy nic nezmění.

Ostravští politici také s oblibou a úsměšky občanům neustále zdůrazňují likvidační výše pokut¹¹⁷ za neočipování psa mj. s odkazem na § 27 odst. 12 písmeno c¹¹⁸ a § 27a odst. 20 písmeno c¹¹⁹ zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění. Odpovědnost za takové pokuty pak jednoduše přesunují na chudáky městské strážníky, že to je jejich věc a vedoucí představitelé radnice s tím nemohou nic dělat. Každý zkušený politik přirozeně moc dobře ví, proč takovou výši pokut zmiňuje a čeho tím chce docílit. Strach je bohužel stále účinná donucovací metoda. **Lidem také ostravští radní neříkají, že městskou policii úkoluje město a tedy i oni! Městští policisté jsou zaměstnanci města - nikoliv státu. Plní městem stanovené úkoly v rámci zákonem vymezených kompetencí.** Váženým radním by tedy mělo být známo, že i pro orgány měst/obcí platí **ZÁSADA PROPORCIONALITY**: Při stanovení výše pořádkové pokuty dbá správní orgán toho, aby **POKUTA NEBYLA V HRUBÉM NEPOMĚRU K ZÁVAŽNOSTI NÁSLEDKU A K VÝZNAMU PŘEDMĚTU ŘÍZENÍ**. Padesátitisícová i daleko menší pokuta za neočipování psa je naprosto absurdní. V případě jejího vymáhání půjde o jasnou **šikanu**¹²⁰ se všemi z toho plynoucími následky

114 Viz např. <http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/jablunkov-povinne-cipovani-prodelek-cr.aspx>; zkušenosti z Polska viz <http://www.necipujtenas.cz/fakta/legislativa/polsko-justice-media-lid-versus-cipovani-pl.aspx> aj. viz další informace na webu <http://www.necipujtenas.cz>

115 Nový Občanský zákoník: „§ 1056. (1) Nálezné náleží nálezci i tehdy, když lze vlastníka zřejmě poznat ze znamení na věci, nebo z jiných okolností. (2) Nálezné činí desetinu ceny nálezu. Má-li však ztracená věc hodnotu jen pro toho, kdo ji ztratil, nebo pro jejího vlastníka, náleží nálezci nálezné podle slušného uvážení.“ „§ 1060. Prohlásí-li nálezce obci, že nalezenou věc nabyt nechce, přechází jeho právo věc nebo výtěžek za ni stržený užívat a nabyt na obec, na jejímž území byla nalezena. Nabytím vlastnického práva **vzniká obci povinnost zaplatit nálezci nálezné.**“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

116 Viz důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku: „Pokud jde o chovaná zvířata, přejímá se standardní úprava většiny evropských občanských zákoníků zakládající vlastníku zvířete právo zvíře na cizím pozemku stíhat. /.../ Předně jde o to, že vlastník nesmí nechat vnikat ze svého pozemku na cizí pozemek žádná zvířata bez ohledu na to, zda je chová nebo zda taková zvířata na jeho pozemku žijí divoce (např. hlodavci, hmyz apod.). **Korektivem je přesah míry přiměřené místním poměrům, ABSOLUTNÍ ZÁKAZ JE NEMOŽNÝ VZHLEDEM K PŘIROZENÉMU CHOVÁNÍ NĚKTERÝCH ZVÍŘAT, jako jsou např. chování holubi nebo kočky.** To je předmětem úpravy zákazu imisí v předchozích ustanoveních. Druhý aspekt spočívá v ochraně vlastnického práva vlastníka zvířete. Řeší se tak, že vlastník má právo vstoupit na cizí pozemek a stíhat tam vlastní chované zvíře. Chovaným zvířetem se rozumí jakékoli zvíře, které vlastník má ve vlastnictví, ať již jde o zvíře domácí, anebo sice divoké, ale zajaté nebo zkrocené.“, cit. dle http://www.psp.cz/sqw/text/orig2_sqw?idd=71122

117 K této otázce viz nedávné rozhodnutí českého Nejvyššího správního soudu, který zamítl vynucování likvidačních daní - viz <http://www.novinky.cz/ekonomika/322762-stat-ma-prominout-solarni-dan-pokud-je-likvidacni-rozhodl-soud.html>

118 <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049481.html>

119 <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049482.html>

120 Důvodová zpráva k novému Občanskému zákoníku: „**Zvláštním případem zneužití práva je šikana jako chování, jímž se právo zneužívá za tím určujícím účelem, aby druhé straně byla způsobena škoda.**“, cit. dle http://www.psp.cz/sqw/text/orig2_sqw?idd=71122; „Varianty šikany jsou velmi různé, stejně jako metody, kterými je prováděna. Zpravidla má agresor nad obětí fyzickou či početní převahu. Následky šikany si do dalšího života odnášejí všichni zúčastnění, největší dopad má ale pochopitelně na oběť. Někdy bývá jako „šikana“ označováno také byrokratické obtěžování a omezování. /.../ Agresoři bývají starší, fyzicky vyspělejší jedinci nebo skupina disponující početní převahou. Šikanující mnohdy pochází z prostředí, kde je agrese prostředkem jednání. K šikanování ho často vede vlastní zakomplexovanost, nedostatek sebevědomí a nejistota. K oběti bývá bezohledný a mnohdy ji považuje za méněcennou. Obětí bývá často jedinec, který se nějak odlišuje. Spektrum odlišnosti je velké, nejčastěji jsou šikanováni jedinci handicapovaní vzhledově, sociálně či fyzicky, lidé úzkostní, plaší, či ti, kteří se

včetně zneužití pravomocí úřední osoby.

Další oblastí, která budí v souvislosti s vynucováním implantací cizích elektronických předmětů do živých těl zvířat již tradičně nejen v Ostravě silné emoce veřejnosti po zkušenostech s totalitními režimy a jejich násilnými/donucovacími praktikami, jsou teoreticky zamýšlené „čipovací“ prohlídky psů v soukromém vlastnictví, konané bez soudního příkazu buď v obydlích občanů, na soukromých pozemcích nebo na veřejných prostranstvích např. v době nedělní procházky rodiny se zvířaty v parku atd. Touto a dalšími otázkami se společenství webu Necipujtenas.cz již několikrát podrobněji zabývalo - viz např. zde: <http://www.necipujtenas.cz/fakta/legislativa/strážníci-hájit-svobody-práva-občanů-čr.aspx>.

Připomeňme si tedy: kontroly zvířat z hlediska jejich očipování spadají pod městskou policii a pověřené úřední osoby města, které mají přirozeně daleko menší pravomoci než policie státní. To zaprvé. Městská policie ani úředníci obce nemohou vstupovat na pozemky občanů nebo do Listinou chráněného obydlí pouze z důvodů kontroly očipování psa. Něco takového je v právním státě, který chrání svobody svých občanů naprosto nepředstavitelné! Neočipování psa není trestný čin! Osobní prohlídku Vás nebo Vašeho zvířete ať již doma, na zahradě nebo třeba na ulici - pokud neohrožujete veřejný pořádek, nikam neutíkáte, svolíte ke sdělení Vašich zákonem přesně vymezených osobních/identifikačních údajů, chováte se slušně atd. - nelze opět provést bez soudního příkazu.¹²¹ Úkon čipování Vašeho **řádně označeného** (např. známku) **psa**, který pouze utekl, ztratil se, **nemohou cizí - byť úřední osoby - bez Vašeho svolení jen tak libovolně provést**. Mohou zvíře pohybující se bez dozoru mimo pozemek/obydlí držitele odchytnout a umístit do útulku. To samozřejmě ano. Pokud by však došlo k vynucování nedovoleného čipování již označených zvířat¹²², pak kdokoliv tak učiní, poruší zákon¹²³. Takže doma jste ještě stále se svými mazlíčky před tímto násilným činem povinné implantace cizích elektronických těles do živých těl zvířat - příslušníků Vašich rodin - chráněni. Nicméně pozor na jiné zástupné důvody, které by si případně mohly úřední osoby pověřené kontrolou čipování domýšlet: hrozba páchání trestného činu, týrání zvířete aj. tzv. legální možnosti porušení domovní nebo Vaší osobní svobody včetně konání nejrůznějších prohlídek. Např. současní ostravští radní a koaliční zastupitelé jsou již dlouhé roky u moci. Oni moc dobře vědí: jak docílit svého záměru. Jejich jednání a veřejné diskuse pronesené na mikrofon - např. o tom, jak dostat pozemek toho nebo jiného člověka do vlastnictví města - jsou v tomto ohledu naprosto neskutečné, široké veřejnosti dobře známé a odhalují pravou povahu machiaveliánské politiky.

odlišují rasově, národnostně, vyznáním nebo chováním. /.../ V tomto stupni se vytvoří skupinka agresorů, tzv. úderné jádro, které nyní již spolupracuje systematicky. Skupina je nyní rozdělena na řadu podskupin bojujících o vliv. Jestliže se do této doby nezformuje silná pozitivní podskupina, která bude alespoň rovnocenným partnerem podskupině tyranů, tažení tyranů za mocí může nerušeně pokračovat.“, cit. dle <http://cs.wikipedia.org/wiki/Šikana>

121 Paragraf 82 až 85c zákona č. [141/1961 Sb.](#), o trestním řízení soudním (trestní řád) v aktuálním znění.

122 Paragraf 13b zákona České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění - viz <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049452.html>

123 Nový Občanský zákoník: „§ 1040. (1) Kdo věc neprávem zadržuje, může být vlastníkem žalován, aby ji vydal.“ „§ 1042. Vlastník se může domáhat ochrany proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo je ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje.“, cit. dle <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

Společenství webu Necipujtenas.cz tímto prosí všechny lidi dobré vůle o spolupráci, jejímž cílem by měla být novelizace nejen kontroverzního paragrafu 13b zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v aktuálním znění (prosinec 2013), nýbrž veškeré související legislativy tak, aby již nemohly být tyto předpisy extenzivně/mylně vykládány, zneužívány proti ústavnímu pořádku a lidu České republiky při výdělečných pokusech „čipovací lobby“ o povinné/trvalé označení všech domácích zvířat ani k neústavnímu odpírání lidských práv/svobod a kriminalizaci nevinných občanů, držitelů domácích mazlíčků, jejich rodin, blízkých, přátel i známých.

Novela výše uvedeného zákona a související legislativy musí jednoznačně umožnit každému občanovi/chovateli/držiteli/majiteli domácího zvířete **dobrovolnost volby** v tom, zda si jej nechá označit čipem nebo nikoliv a musí garantovat svobodný život rodiny s domácími mazlíčky bez neústavního vměšování moci výkonné nebo zákonodárné či jakýchkoliv jiných právnických, fyzických osob.

Je třeba, aby novelizace zákonné úpravy zaručila, že už nikdo nebude finančně ani mocensky těžit z takové díkce zákona, která umožňuje výklad ve smyslu: musíš tenhle výrobek svému psovi nebo kočce koupit, nebo jinak spácháš přestupek (neřku-li trestný čin), budeš pokutován, kriminalizován; my tě zkrátka ke koupi toho produktu donutíme. Takový nátlak a zvýhodňování pouze jisté metody označování, určitého typu a druhu výrobků na úkor daňového poplatníka a jiných tržních nabídek (tetování, laser, nesnímatelné obojky, [DNA označení](#), ale také výrobců/distributorů klasických psích známek, přívěšků, adresářů aj.) by nemělo být mimo svobodnou soutěž různých technologií, produktů a služeb vůbec dovoleno. Přirozeným právem/Ústavou/Listinou chráněná svoboda volby i života lidských bytostí musí zůstat zachována. Tam, kde došly argumenty k prodeji jistého typu zboží a služeb, již nesmí nikdy nastoupit povinnost a donucování ke koupi pod hrozbami likvidačních pokut.

Navrhovaná změna zákona č. 246/1992 Sb. musí také obcím/městům daleko šířeji/efektivněji umožnit využívat dosavadní znění paragrafu 13b odst. 1 písm. a) v oblasti osvětové prevence výskytu toulavých/opuštěných zvířat a tvorby motivačních-resocializačních programů pro člověka a opuštěná zvířata tak, aby nedocházelo k nynějšímu tristnímu stavu jak pro chovatele, tak pro zvířata.

Volby roku 2014 - nejen do městských/obecních zastupitelstev - se přitom velmi rychle blíží. [Milióny](#)¹²⁴ lidí i jejich domácích [zvířat](#) na navrhovanou změnu zákona toužebně čekají. Ten, kdo volání lidu vyslyší: má reálnou šance, že volby vyhraje.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Zdroj: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144;>
<http://aplikace.plzen.eu/vyhlasky/detail.asp?id=114;>
http://ceskobudejovicky.denik.cz/zpravy_region/s-cipem-chovatele-psu-usetri-20131119.html ;
http://cs.wikipedia.org/wiki/Označování_zvířat;
[http://eagri.cz/public/web/file/66061/_567_04Cheb.pdf;](http://eagri.cz/public/web/file/66061/_567_04Cheb.pdf)
[http://eagri.cz/public/web/file/66064/_583_04Nezvestice.pdf;](http://eagri.cz/public/web/file/66064/_583_04Nezvestice.pdf)
[http://eagri.cz/public/web/file/66066/_280_05Chuchelna.pdf;](http://eagri.cz/public/web/file/66066/_280_05Chuchelna.pdf)

124 <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=12822>

http://eagri.cz/public/web/file/66068/_302_05Svojsin.pdf;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049452.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049481.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049482.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100050537.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056566.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056573.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056754.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100056776.html>;
<http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100060662.html>;
http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-Mze_uplna-zneni_Vyhlaska-2004-136-zivocisnekomodity.html;
http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-Mze_uplna-zneni_zakon-1992-246-viceoblasti.html;
http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-Mze_uplna-zneni_zakon-1999-166-viceoblasti.html;
http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-ostatni_uplna-zneni_zakon-2004-500-spravni-rad.html; http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=image§ion=1&id=136-204g.pcx; http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation§ion=1&id=39964&name=246/1992; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:03:39:32003R0998:CS:PDF>;
<http://finexpert.e15.cz/pojisteni-mazlicka—ano-ci-ne>; <http://nalis.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=pl-33-97>; <http://obcanske.juristic.cz/489469/index.html>;
<http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=38937&nr=565~2F1990~20Sb.&ft=pdf>;
<http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49296&nr=128~2F2000~20Sb.&ft=pdf>;
<http://prehovac.rozhlas.cz/audio/3025924>; <http://www.c-budejovice.cz/cz/zivotni-prostredi-bydleni-doprava/chovatele-psu/stranky/cipovani-psu.aspx> ;
<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/nalez-ustavniho-soudu-jmenem-ceske-republiky-3065.html>; <http://www.icam-coalition.org/downloads/Identification%20methods%20for%20dogs%20and%20cats.pdf>; <http://www.judikaty.info/cz/document/uscr/29528/?nohist=&nhid=>;
<http://www.judikaty.info/document/nsscr/25738/?nohist=&nhid=>;
<http://www.judikaty.info/document/uscr/15771/>; <http://www.judikaty.info/document/uscr/38970/?nohist=&nhid=>;
<http://www.judikaty.info/document/uscr/4636/?nohist=&nhid=>;
<http://www.mvcz.cz/soubor/uplne-zneni-spravniho-radu-k-1-7-2013-pdf.aspx>;
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11548516>; <http://www.necipujtenas.cz>;
<http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/guverneri-vetovali-povinne-cipovani-usa.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/jablunkov-povinne-cipovani-prodelek-cr.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/protesty-zmirnily-cipovaci-vyhlasiku-usa.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/fakta/legislativa/evropska-komise-necestujete-necipujete-sk.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/fakta/legislativa/n-zeland-osvobodil-cast-zvirat-od-cipovani-nz.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/fakta/legislativa/polsko-justice-media-lid-versus-cipovani-pl.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/fakta/tragicke-pripady/de-jure-cip-neprokazuje-vlastnictvi-psa-gb.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/2004-2005-odmitnuti-povinného-plosného-cipovani-vlada-cr-parlament.pdf>;
<http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/judikaty-proti-povinnému-cipovani-CR-vira-etika-nabozenstvi.pdf>; <http://www.necipujtenas.cz/Files/necipujtenas/kvs-2-1-2013.pdf>;
<http://www.necipujtenas.cz/media/tiskova-prohlaseni-aktuality/>; <http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/obec-kde-ziji-bez-poplatku-ze-psu-a-cipu-cr.aspx>;
<http://www.necipujtenas.cz/clanky-publikace-texty/pomohli-lidem-zrusili-poplatky-ze-psu-cr.aspx>;
<http://www.novinky.cz/ekonomika/322762-stat-ma-prominout-solarni-dan-pokud-je-likvidacni>

[rozhodl-soud.html](#);
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2001/0076_6A__0100096A_prevedeno.pdf;
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0136_2Afs_0500066A_prevedeno.pdf;
http://www.nssoud.cz/main2col.aspx?cls=EvidencniListVety&evl_id=25027&menu=266;
<http://www.ostrava.cz/cs/urad/mesto-a-jeho-organy/zastupitelstvo-mesta/usneseni-zastupitelstva/volebni-obdobi-10-14/Zpisz29.Zmprvnst.pdf>;
http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/uredni_deska_a_oznameni/vyhledavani_v_pravnich_pr-edpisech/rok_2004-vyhlaska_cislo_18_ze_dne_21_10_2004.html;
http://www.psp.cz/eknih/1990cnr/tisky/t0615_02.htm; <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=212> ; <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&t=518>; <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=33574>; <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=47514>; <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=362>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sssqw?idd=12821>;
<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sssqw?idd=12822>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=27339>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=27348>;
<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=29459>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=31147>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=31615>;
<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=6337>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=6339>; <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=6340>;
<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.ssqw?idd=71122>; <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=212&CT1=0>; <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=674&CT1=4>;
<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=582&CT1=0>;
<http://www.thefreelibrary.com/Some+realism+about+legal+certainty+in+the+globalization+of+the+rule...-a0193182657>; http://www.usoud.cz/aktualne/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=1612&cHash=3e0201ea406d5b584f706fb19a9a6cf3;
http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Aktualne_prilohy/2011_02_09.pdf